

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/25/2014

Iktatószám: Vj/25-27/2014

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. P. J. jogtanácsos által képviselt **Kereskedelmi és Hitelbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.) ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban – tárgyalás tartása nélkül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Kereskedelmi és Hitelbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság a fogyasztókkal szemben megtévesztésére alkalmas kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2014. január 25. és 2014. február 28. között a K&H mix megtakarítás elnevezésű termékkel kapcsolatos kereskedelmi kampányában

- kategorikusan azt állította, hogy K&H MIX megtakarítás után évi 7,8 %-os kamatot és EBKM-et lehet elérni, holott ez csak abban az esetben valósult meg, hogyha bizonyos speciális feltételeknek eleget tettek a fogyasztók,
- a fentiekén túl az ATM képernyőin, a billboard-okon, a citylight-okon, a sajtóhirdetésekből, a szórólapokon és a kirakatmatricákon megtévesztő módon azt is sugallta, hogy a K&H mix megtakarítás esetében egy betéti termékről van szó,

E jogsértések miatt az eljáró versenytanács kötelezi a Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.-t 80.000.000,- – azaz nyolcvanmillió – Ft bírság megfizetésére bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézbesítésétől számított harminc napon belül köteles megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlájára. Befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő: az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (bírság). Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfél a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérheti a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

Az eljáró versenytanács meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t.

Az eljáró versenytanács az Fttv. 7. § szerinti minősítés vonatkozásában a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti.

A végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtandó vagy ajánlott küldeményként postára adott jogorvoslati kérelemnek van helye. A jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2014. március 28-án annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást, hogy a Kereskedelmi és Hitelbank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: eljárás alá vont, K&H Bank vagy Bank) a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában, valamint a 7. §-a (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával megsértette-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat, amikor
  - a „7,80% kamat és EBKM érhető el a betéti részre” szlogen valószínűsíthetően megtévesztő módon tartalmazta a ténylegesen elérhető kamat és EBKM mértéket a tekintetben, hogy a népszerűsített kamatmérték a megtakarítási termék nem teljes összegére, hanem pusztán annak egyharmadára értendő, továbbá
  - az egyes kommunikációs eszközökben kategorikus állításként jelenik meg, azonban nem minden esetben, hanem csak bizonyos feltételek teljesülése esetén volt elérhető, valamint
  - valószínűsíthetően nem vagy kevésbé észlelhetően tüntette fel, hogy a termék kombinált betéti megtakarítás, melynek részeként a megtakarítás kétharmad részét befektetési eszközbe kell helyezni.
2. A versenyfelügyeleti eljárás az eljárás alá vont által a K&H mix megtakarítás elnevezésű terméket népszerűsítő a 2014. január 25. és 2014. február 28. között alkalmazott kereskedelmi gyakorlat(ok)ra terjed ki.

II. Az eljárás alá vont

3. A K&H Bank Magyarország második legnagyobb bankja, a vállalati szegmensben piacvezető, a lakossági szolgáltatások terén a második legjelentősebb pénzügyi intézmény. Univerzális banksoportként a Bank országszerte mintegy 236 fiókkal a pénzügyi szolgáltatások teljes választékát kínálja ügyfeleinek. A második legnagyobb lakossági bankként magányszemélyek napi pénzügyeinek kezelése és a hagyományos termékek – a számlavezetés, átutalás, közüzemi díjbeszedés, betétek lekötése, lakáshitelek és személyi kölcsönök – mellett számos újdonságnak számító szolgáltatást is kínál.¹
4. Az eljárás alá vont 2013. évi nettó árbevétele a Tpv. 24. §-a (3) bekezdésének harmadik mondata figyelembevételével 247.951.000.000 Ft volt.²
5. A GVH az Fttv., illetve hatályba lépése előtt a Tpvt. fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására vonatkozó III. fejezetének rendelkezéseinek megsértése miatt Vj/153/2004., Vj/33/2005., Vj/45/2006., Vj/33/2008., Vj/21/2009., valamint Vj/58/2009. számon folytatott versenyfelügyeleti eljárást az eljárás alá vonttal szemben.

III. Lakossági ügyfeleknek kínált megtakarítási termékek jellemzői

Betéti termékek

6. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 6. § (1) bekezdés 8. pontja értelmében betét: a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerinti betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló tartozás, ideértve a bankszámlaszerződés alapján fennálló pozitív számlaegyenleget is.
7. A Ptk. 530. §-a szerint a betétszerződés alapján a pénzügyi intézet köteles a szerződő fél által lekötött pénzeszközök után kamatot fizetni és a betét összegét a szerződés szerint visszafizetni.
8. A Hpt. a pénzügyi szolgáltatások körébe sorolja a betétgyűjtési szolgáltatást, amelynek nyújtására a törvény 8. §-a alapján kizárólag hitelintézet (azaz bank, szakosított hitelintézet és szövetkezeti hitelintézet) lehet jogosult.
9. Ha valamelyik hitelintézet nem tudna eleget tenni a betétesekkel szembeni kötelezettségének, helyette az Országos Betétbiztosítási Alapnak kell helyt állnia a törvényben meghatározott mértékig.
10. A betéti kamat és az értékpapírok hozama számításáról és közzétételéről szóló 82/2010. (III. 25.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése szerint a hitelintézetnek az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségében kifüggesztett üzletszabályzatában közzé kell tenni – többek között – rövidítés feltüntetésével, százalékos formában, két tizedesjegy pontossággal az egységesített betéti kamatláb mutatót (EBKM-et). A (3) bekezdés szerint, ha a betéti szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatban vagy a betétre vonatkozó kereskedelmi kommunikációban szerepel a betét kamatlába vagy bármilyen költsége, közvetlenül ezt követően az EBKM mértékének is - a rövidítés feltüntetésével, két tizedesjegy pontossággal - szerepelnie kell legalább ugyanakkora méretben és megegyező megjelenítésben vagy jól érthetően el kell hangzania.

¹ forrás: https://www.kh.hu/publish/kh/hu/khcsoport/bank/bank_tevekenysege.html, lementve a Vj/025-011/2014. számú feljegyzésben

² Vj/025-007/2014. sz. irat

Kombinált megtakarítási termékek

11. A kombinált megtakarítás³ olyan megtakarítási forma, amely a bankbetét mellett még legalább egy másik pénzügyi terméket is tartalmaz. Tehát kombinált megtakarítási terméknek tekinthetők többek között a következők:
  - betét elhelyezésével egyidejűleg olyan, a bankszámlához kapcsolódó műveletek és/vagy szolgáltatások hitelintézet által előírt igénybevétele, mint például új bankkártya igénylése, új csoportos beszedési megbízás adása, újonnan megadott rendelkezés munkabér folyószámlára utalásáról;
  - a két vagy több betét együttes igénybevétele;
  - a befektetési termékkel kombinált betéti termék;
  - a strukturált vagy más néven „függő kamatozású” betét.
12. A legtöbb kombinált megtakarítási konstrukció közös jellemzője, hogy a hitelintézet a lekötött betétre a piaci szintet meghaladó, induló „akciós” kamatot ígér. A betétben lévő összegre tehát csak az első lekötési időszakra (általában 2-3, esetleg 6 hónap) fizeti a bank magasabb kamatot, az akciós időszak lejártá után a kamatszint visszaáll a „normál” piaci kamatszintre. További jellemzőikben (például a hozamkockázatban) az egyes kombinált megtakarítási termékek jelentősen eltérhetnek egymástól.
13. Mérsékeltnek tekinthetők a hozamkockázatok abban az esetben, ha a betét elhelyezésével egyidejűleg bankszámlához kapcsolódó műveletet és/vagy szolgáltatást kell igénybe venni. A kockázatok szempontjából szintén e kategóriába sorolhatók azok a konstrukciók, ahol hitelintézet egyszerre két vagy több betét lekötését írja elő. Ebben az esetben a klasszikus lekötött betéteknél megismert kockázatokkal és termékjellemzőkkel kell számolni.
14. Magasabb hozamkockázati kategóriába sorolható a befektetési termékkel kombinált betéti termék, mely egyszerre foglal magában egy klasszikus lekötött betétet, valamint egy befektetési terméket. A kapcsolódó befektetési termékek köre – a hazai piacon – jellemzően befektetési alapok befektetési jegyei, befektetési egységhez kötött, ún. unit-linked életbiztosítás, banki kötvény, de ettől eltérő befektetési termékekre (vegyes életbiztosítás) is található példa. Léteznek olyan konstrukciók, ahol a szolgáltató a kapcsolt befektetési termékek kombinációját előre pontosan meghatározza, de az is lehetséges, hogy csak a befektetési termékek köre van megszabva, melyből az ügyfél tetszőlegesen választhat. Mindkét esetben egyes intézmények lehetőséget biztosítanak, vagy kötelezően előírhatják több befektetési termék együttes igénybevételét.
15. A befektetéssel kombinált termékek esetében a megtakarítani kívánt összeget – általában a hitelintézet által előre meghatározott mértékben (pl. fele-fele arányban) – meg kell osztani a betét és a befektetési termék(ek) között. A betétösszegre a meghirdetett, induló (akciós) kamatot fizetik fix futamidőre, míg a befektetési részben lévő pénzre a befektetési termék által elért hozamot kapja az ügyfél. A befektetési rész általában magasabb hozam elérésének lehetőségét kínálja, ugyanakkor a szolgáltatók jellemzően nem vállalnak erre hozamgaranciát. Ez indokolja a konstrukció magasabb kockázati besorolását.

IV.

A K&H mix megtakarítás

16. A K&H mix megtakarítás⁴ egy olyan termék, amely minden esetben tartalmaz egy betéti és egy befektetési részt. E kettő aránya változó lehet, de a betéti rész általában 60 vagy 180 napos futamidejű forintban vagy euróban elhelyezett betét, a befektetési rész vagy egy befektetési alap befektetési jegye vagy megtakarítási életbiztosításba történő befizetés, más néven biztosítói eszközalap.

³ Forrás: MNB Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központ kombinált megtakarításokról szóló tájékoztató, http://felugyelet.mnb.hu/fogyasztoknak/megtakaritasok/megtakaritastipusok/kombinalt_megtakaritas.html

⁴ Az ügyfeleknek szóló termék-tájékoztató szerint.

17. A befektetési rész lehet zárt, illetve nyíltvégű, de minden esetben a betéti és befektetési rész futamideje, kockázata és hozzáférhetősége eltérő lesz.
18. A betéti és befektetési résznek összesen 100%-ot kell kitennie, az aktuális arányokat és a hozzá tartozó kamatokat, illetve a minimálisan lekötendő összeget az eljárás alá vont vállalkozás mindenkor aktuális hirdetménye tartalmazza.
Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozatában előadta⁵, hogy a termék 2013 októberében felülvizsgálatra került. A módosítások 2013. november 4-én kerültek bevezetésre. A módosítás előtt 22 különféle típusú mix megtakarítás volt, 14 forint alapú és 8 euró alapú. Ezekhez különböző betéti kamat mértékek kapcsolódtak, attól függően, hogy milyen arányban került elhelyezésre lekötött betét és befektetés, milyen típusú befektetést választott az ügyfél, és milyen periódusra kötötte le a betétet, illetőleg, hogy meglévő vagy új pénzre történt-e a lekötés. A felülvizsgálat eredményeképpen a mix megtakarítási terméken belül 8 különböző kombináció került jóváhagyásra, ami utóbb még kiegészült egy további eurós verzióval.
19. Az eljárás alá vont Hirdetményében⁶ a mix megtakarítással kapcsolatban az alábbi tájékoztatás található az elérhető EBKM⁷-re és a lekötési időre vonatkozóan:
- 1.3.1. K&H zártvégű befektetési alapok befektetési jegyeinek jegyzése vagy K&H hozamlánc és K&H hozamlánc 2 megtakarítási életbiztosítások alatt elérhető zártvégű eszközalapokba (kivéve K&H hozamplusz és K&H kiemelt sorozatokat) történő befektetés, továbbá K&H hozambiztos életbiztosításba történő eseti díjfizetés esetén:

Lekötési idő	Befektetési eszköz aránya a teljes megtakarítási kívánt összegben belül	Kamatmérték a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre (éves kamat)	EBKM a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre	Kamatmérték a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre (éves kamat)	EBKM a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre
		új megtakarítási összeg esetén		meglévő megtakarítási összeg esetén	
60 nap	33 – 66 %	6,30 %	6,30 %	5,30 %	5,30 %
	67% és felette	7,80 %	7,80 %	6,80 %	6,80 %
180 nap	67% és felette	6,80 %	6,80 %	5,80 %	5,80 %

- 1.3.2. K&H nyíltvégű befektetési alapok befektetési jegyeinek vásárlása esetén (kivéve a K&H tőkevédett pénzügyi befektetési jegyet és a származtatott nyíltvégű befektetési jegyeket), amennyiben a megvásárolt befektetési jegy az ügyfél K&H 4. pillér nyugdíj-előtakarékossági számláján (NYESZ-R), vagy K&H tartós befektetési számláján (TBSZ) kerül elhelyezésre:

⁵ Vj/025-010/2014. sz. irat 4. pont.

⁶ VJ/025-004/2014. sz. irat

⁷ EBKM = egységesített betéti kamatláb mutató, meghatározását lásd a a betéti kamat és az értékpapírok hozama számításáról és közzétételéről szóló 82/2010. (III. 25.) Kormány. rendeletben

Lekötési idő	Befektetési eszköz aránya a teljes megtakarítási kívánt összegben belül	Kamatmérték a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre (éves kamat)	EBKM a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre	Kamatmérték a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre (éves kamat)	EBKM a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre
		új megtakarítási összeg esetén		meglévő megtakarítási összeg esetén	
180 nap	67 % és felette	5,55 %	5,55 %	4,55 %	4,55 %

- Az így megvásárolt nyíltvégű befektetési jegyek a megbízás megadásától számított 180 napra elkülönítésre kerülnek az ügyfél erre a célra megnyitott számláján. A befektetési jegyek 180 napon belüli értékesítése esetén (részbeni vagy teljes összegű) felmondási díj kerül felszámításra a normál visszaváltási jutalékon felül, a Befektetési szolgáltatások hirdetménye szerinti mértékben.
- Az 1.3.1., 1.3.2. pont szerinti K&H mix megtakarítási ajánlat másik elemét képező befektetési alap hozama az alapon lévő eszközök hozamától függően változó lehet. Az alap múltbéli hozama nem jelent garanciát a jövőbeni hozamra.
- 1.3.3 K&H hozamlánc- és K&H hozamlánc 2 megtakarítási életbiztosítások alatt elérhető nyíltvégű eszközalapok (kivéve pénzüpi eszközalapok) esetén:

Lekötési idő	Befektetési eszköz aránya a teljes megtakarítási kívánt összegben belül	Kamatmérték a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre (éves kamat)	EBKM a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre	Kamatmérték a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre (éves kamat)	EBKM a lekötendő K&H mix megtakarítás betéti összegre
		új megtakarítási összeg esetén		meglévő megtakarítási összeg esetén	
180 nap	67 % és felette	5,55 %	5,55 %	4,55 %	4,55 %

- A mix megtakarítás lekötendő minimális betéti összege: 50 000 Ft
- A befektetési alapok esetében egy befektető által minimálisan jegyezhető összeg: 100 000 Ft
- A befektető által minimálisan jegyezhető összeg megtakarítási biztosítások esetén az adott életbiztosítási termék minimál díjától vagy a minimális eseti díjtól függ.
- A K&H mix megtakarítás befektetési elemének részletes feltételeit, - így például a befektetések minimum összegét - a befektetési szolgáltatásokra és értékpapír műveletekre vonatkozó Hirdetmény, valamint az egyes alapok Tájékoztatója és Kezelési szabályzata, illetve megtakarítási életbiztosítások esetén az egyes életbiztosítási termékek szerződési feltételei tartalmazzák.
- A K&H mix megtakarítás keretében lekötendő betéti összeg kizárólag egy összegben köthető le, és kizárólag a K&H mix megtakarítás másik elemét képező befektetési eszközbe (befektetési alap, életbiztosítási termék) történő elhelyezéssel egyidejűleg, abban a bankfiókban, amelyben a jegyzés/szerződéskötés történt.
- A mix megtakarításban meglévő és új megtakarítási összeg helyezhető el.

20. A kampányidőszakban

- betét és zártvégű befektetési alap kombinációjából [ÜZLETI TITOK]Ft
  - betét és nyíltvégű befektetési alap kombinációjából [ÜZLETI TITOK] Ft
  - betét és K&H megtakarítási életbiztosítás kombinációjából [ÜZLETI TITOK] Ft
- állománya keletkezett az eljárás alá vont vállalkozásnak.

21. Az eljárás alá vont nyilatkozata⁸ szerint a vizsgálattal érintett kampányidőszak során mindösszesen [ÜZLETI TITOK] ügyfél kötött szerződést a kereskedelmi kommunikációban meghirdetett feltételek szerint.

V.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

22. Az eljárás alá vont a vizsgálattal érintett időszakban, 2014. január 25. és 2014. február 28. között számos kereskedelmi kommunikációval népszerűsítette a K&H mix megtakarítás elnevezésű terméket:

- televíziós reklám (AXN, Comedy Central, Discovery, FEM3, LifeNetwork, M1, Minimax, TV2, Music Channel, National Geographic Channel, Ozone network, RTL III, RTL Klub, Spektrum Home, Spektrum TV, Story TV, Super TV2, TV paprika, Universal Channel, Viasat 3, Viasat 6),
- saját honlap,
- Google Adwords hirdetés
- óriásplakát
- citylight
- nyomtatott sajtó
- kirakatmatrica (külső plakát)
- plakát
- szórólap
- értékesítési segédlet.

23. Az eljárás alá vont az eljárással érintett időszakban többféleképpen adott tájékoztatást a kamat mértékére és a kombinált termék lényeges tulajdonságára vonatkozóan.

Televízió reklám	
Megjelenések dátuma, helye, alkalmak száma	Kommunikáció fő üzenete (azzal a megjegyzéssel, hogy az apró betűs állítások nem tekinthetők a fő üzenet részének, csupán a teljesség igényére tekintettel kerültek ismertetésre)
2014.01.25.-2014.02.26., AXN Comedy Central Discovery FEM3 LifeNetwork M1 Minimax TV2 Music Channel National Geographic Channel	„Gondtál már arra, hogy milyen jó lenne, ha minden nagyobb lenne? Megtakarításaid nálunk extrán gyarapodhatnak! A K&H mix megtakarítás betéti részére évi 7,80% kamatot adunk, új megtakarítás, kéthavi lekötése esetén, EBKM 7.80% (írásban a reklám alatt): K&H mix megtakarítás) (írásban: évi 7,80% kamat és EBKM a betéti részre) Dönts okosan, K&H, a legjobb bank Magyarországon!

⁸ Vj/25-10/2014. számú irat 6. pontja tartalmazza.

<p>Ozone network RTL III (Cool, Film+, RTL2) RTL Klub Spektrum Home Spektrum TV Story TV SuperTV2 TV paprika Universal Channel Viasat 3 Viasat 6</p> <p>4212 alkalom</p>	<p>A tájékoztatás nem teljes körű, részletek a kh.hu-n és a bankfiókokban.”</p>
---	---

Internet	
<p>2014.01.25.-2014.02.26., Google Adwords</p>	<p>1. K&H megtakarítás K&H mix megtakarítás: évi 7,80% kamat és EBKM a betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás</p> <p>2. K&H mix megtakarítás évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos lekötés esetén a betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás</p> <p>3. K&H mix megtakarítás 150 ezer Ft-tól 25 millió Ft-ig. EBKM: 7,80% a betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás</p> <p>4. Megtakarítást keresel? Kösd le pénzed feb. 28-ig! EBKM: 7,80% a betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás</p> <p>5. Nagyobb hozamra vágysz? K&H mix megtakarítás: évi 7,80% kamat és EBKM a betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás</p> <p>6. jó befektetést keresel? K&H mix megtakarítás: évi 7,80% kamat és EBKM a betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás</p> <p>7. jó befektetést keresel? évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos lekötés esetén a betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás</p> <p>8.</p>

	<p>K&H pénz lekötés kösd le pénzed február 28-ig! EBKM: 7,80% a betéti részre kh.hu/mix-megtakarítás 9.</p> <p>K&H magas kamat K&H mix megtakarítás: évi 7,80% kamat és EBKM a betéti részre. Részletek: kh.hu/mix-megtakarítás 10.</p> <p>Évi 7,80% kamat és EBKM a K&H mix megtakarítás betéti részre február 28-ig. Részletek: kh.hu/mix-megtakarítás 11.</p> <p>Nagyobb megtakarítás? Igen, a K&H mix megtakarítással. 7,80% kamat és EBKM betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás 12.</p> <p>K&H mix megtakarítás kedvező betét és befektetési alap kombináció. 7,80% EBKM betéti részre. kh.hu/mix-megtakarítás 13.</p> <p>K&H magas kamat Nagyobb megtakarításra vágysz? évi 7,80% EBKM betéti részre kh.hu/mix-megtakarítás</p>
<p>2014.01.25.-2014.02.26., Saját honlap, www.kh.hu</p>	<p>K&H mix megtakarítás nagyobb megtakarításra vágysz? érdemes megtakarításait nálunk elhelyeznie (apró betűvel)</p> <p>évi 7,80% kamat és EBKM betét és befektetési alap kombinációja ügymenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni)</p> <p>évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén</p> <p>2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén</p>
<p>2014.01.25.-2014.02.26., K&H mix saját oldali banner 640x220px, www.kh.hu</p>	<p>nagyobb megtakarításra vágysz? K&H mix megtakarítás megújult kínálattal évi 7,80% kamat és EBKM</p>

	<p>(apró betűvel)</p> <p>ügyfelenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni)</p> <p>évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén</p> <p>2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén</p> <p>további részletek</p>
--	---

Sajtóhirdetés	
<p>2014.02.01.-2014.02.18., 19 megye+ Budapest, 220 alkalom</p>	<p>K&H mix megtakarítás évi 7,80% kamat és EBKM megújult kínálattal nagyobb megtakarításra vágyosz? (apró betűvel) Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek vagy befektetési tanácsadásnak (...)</p>
<p>2014.02.01.-2014.02.18., 18 megye+Budapest, 120 alkalom</p>	<p>nagyobb megtakarításra vágyosz? évi 7,80% kamat és EBKM megújult kínálattal K&H mix megtakarítás (apró betűvel) ügyfelenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni) évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén 2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén (apró betűvel) Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek vagy befektetési tanácsadásnak (...)</p>

<p>2014.02.03., 24 óra, 1 alkalom</p>	
<p>2014.01.31. 2014.02.03., Békés Megyei Hírlap 2 alkalom</p>	
<p>2014.01.31. 2014.02.03. Délmagyarország+DV 2 alkalom</p>	
<p>2014.02.03. Fejér megyei Hírlap 1 alkalom</p>	<p>nagyobb megtakarításra vágyasz? K&H mix megtakarítás évi 7,80% kamat és EBKM megújult kínálattal (apró betűvel)</p>
<p>2014.01.31. 2014.02.03. Hajdú-Bihari Napló 2 alkalom</p>	<p>ügyletenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni)</p>
<p>2014.02.03. Kisalföld 1 alkalom</p>	<p>évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre</p>
<p>2014.01.31. Petőfi Népe 1 alkalom</p>	<p>új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén</p>
<p>2014.01.31.; 2014.02.01. Somogyi Hírlap 2 alkalom</p>	<p>2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén (apró betűvel)</p>
<p>2014.01.30. Bajai Szuperinfo 1 alkalom</p>	<p>Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek vagy befektetési tanácsadásnak (...)</p>
<p>2014.02.07. Dunaújvárosi Szuperinfo 1 alkalom</p>	
<p>2014.01.31. Új Dunántúli Napló 1 alkalom</p>	
<p>2014.02.03.; 2014.02.18. Vas népe 2 alkalom</p>	

2014.02.03.
Zalai Hírlap,
1 alkalom

ATM képernyő⁹

2014.01.25.-2014.02.26.,
Saját ATM képernyő

1.kép:
üdvözljük a K&H Bank bankjegykiadó automatájánál!
2.kép:
nagyobb megtakarításra vágysz?
évi 7,80% kamat és EBKM
K&H mix megtakarítás
(apró betűvel)
ügyletenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni)
évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre
új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén
2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén
3.kép:
nagyobb megtakarításra vágysz?
megújult kínálattal
K&H mix megtakarítás
(apró betűvel)
ügyletenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni)
évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre
új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén
2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén
4.kép:

⁹ Országszerte 396 ATM automatája működik az eljárás alá vontnak (https://www.kh.hu/publish/kh/hu/lakosság/alkalmazasok_lakosság/fiok_ATM_kereso.html)

	(apró betűvel) Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek vagy befektetési tanácsadásnak (...)
--	--

K&H mix kirakatmatrica (ablak, széles, polcos)

<p>2014.01.25.-2014.02.26., külső fiókdekor matrica 132 db</p>	<p>nagyobb megtakarításra vágysz? K&H mix megtakarítás évi 7,80% kamat és EBKM megújult kínálattal (apró betűvel) ügyfelenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni) évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén 2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén</p>
--	---

K&H mix kirakatmatrica

(ajtó, polcos)

A/1

<p>2014.01.25.-2014.02.26., bankfiókokban beltéri tartókba utcafrontra és ügyféltérbe néző 1 150 db</p>	<p>nagyobb megtakarításra vágysz? K&H mix megtakarítás évi 7,80% kamat és EBKM megújult kínálattal (apró betűvel) ügyfelenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni) évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén 2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén</p>
---	---

K&H mix regionális 199x141¹⁰
értékesítési segédlet

2014.01.25.-2014.02.28.,
bankfiók
837¹¹ db

nagyobb megtakarításra vágysz?
K&H mix megtakarítás
évi 7,80% kamat és EBKM
megújult kínálattal
(apró betűvel)
                ügyletenként 150 ezer forinttól 25
millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3
részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési
alapba kell helyezni)
                évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos
futamidőre történő lekötés esetén a betéti
részre
                új megtakarítás bármely lakossági
K&H forint bankszámláról, vagy K&H
biztos tartalék számláról, egy futamidőre
történő lekötése esetén
                2014. január 25. és február 28.
közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy
jegyzése esetén
(apró betűvel)
Jelen tájékoztató nem minősül
ajánlattételnek vagy befektetési
tanácsadásnak (...)

Szórólap

2014.01.25.-2014.02.26.,
beltéri szórólap bankfiókokban
37 650 db

1.oldal
K&H mix megtakarítás
évi 7,80% kamat és EBKM
megújult kínálattal
nagyobb megtakarításra vágysz?
2.oldal
betét és befektetési alap kombinációja
(kisebb betűvel)
                ügyletenként 150 ezer forinttól 25
millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3
részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési
alapba kell helyezni)
                évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos
futamidőre történő lekötés esetén a betéti
részre
                új megtakarítás bármely lakossági
K&H forint bankszámláról, vagy K&H
biztos tartalék számláról, egy futamidőre
történő lekötése esetén
                2014. január 25. és február 28.

¹⁰ Az eljárás alá vont a Vj/025-010/2014. számú irat 3. pontjában kifejtettek szerint „a regionális A5” elnevezésű kommunikációs anyag nyomdai előállításra nem alkalmas anyag, amit a fiókok saját nyomtatón tudtak kinyomtatni és szükség esetén az ügyfeleknek tájékoztatásul átadni.

¹¹ Vj/025-004/2014.sz. irat

	<p>közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén (apró betűvel) Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek vagy befektetési tanácsadásnak (...)</p>
--	---

K&H mix billboard	
-------------------	--

<p>2014.02.01.-2014.02.28., 19 megye + Budapest 220 megjelenés</p>	<p>K&H mix megtakarítás évi 7,80% kamat és EBKM megújult kínálattal nagyobb megtakarításra vágysz? apró betű: Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek vagy befektetési tanácsadásnak. A termék részletes leírását és feltételeit a vonatkozó szerződés, az általános szerződési feltételek, és a vonatkozó Hirdetmények, valamint a Bank Üzletszabályzata tartalmazzák, melyek megtekinthetők a bankfiókokban és a www.kh.hu internetes oldalon. A K&H befektetési alapok részletes leírását és befektetési politikáját a vonatkozó Tájékoztató és a Kezelési Szabályzat tartalmazzák, melyek elérhetők magyar nyelven a K&H Bank Zrt. fiókjaiban, mint forgalmazási helyeken, papír alapon és a www.kh.hu (vagy a www.khalapok.hu) internetes oldalon elektronikus formában. Ugyanezen elérhetőségeken tájékozódhat a nyíltvégű alapok Kiemelt befektetői Információi felől is. Megalapozott befektetési döntése érdekében előzetesen alaposan vizsgálja meg az ezen dokumentumokban szereplő adatokat, különös tekintettel a kockázatokra. A Bank a kondíciók megváltoztatásának jogát fenntartja. A hirdetésben szereplődíjak, kamat és EBKM értékek a 2013. december 20-tól hatályos Hirdetmény szerint kerültek megállapításra. A K&H mix megtakarítás betéti része fix kamatozású, és a betét teljes összege a fenti kamatlábbal kamatozik. EBKM: 7,80%, a 2013. december 20-tól hatályos hirdetmény szerint. A lekötött betét a lejáratot követően a kamattal együtt</p>
--	---

	<p>ugyanarra a K&H-nál vezetett lakossági bankszámlának minősülő forint számlára vagy K&H biztos tartalék számlára kerül jóváírásra, amelyről a lekötést kezdeményezték. Felhívjuk figyelmét, hogy bizonyos bankszámlák esetében a hatályos hirdetmény szerinti számla felmondási díjat számítunk fel, ha számláját a nyitástól számított egy éven belül megszünteti. A K&H mis megtakarítás betétei része és a hivatkozott bankszámlák OBA által biztosított termékek. A Bank új megtakarításként kizárólag a Természete személyek számláira, betéteire, pénztári tranzakcióira vonatkozó hirdetmény 2. pontjában meghatározottak szerinti összeget fogadja el. A K&H befektetési alapokat a K&H Alapkezelő Zrt. kezeli, amely a PSZÁF – III/100.058/2002. és H-EN-III-3/2013. számú határozata alapján gyakorolja tevékenységét. A K&H bank Zrt. termékeinek értékesítése során a MiFID rendelkezéseinek megfelelően jár el. A K&H Bank Zrt. a Budapesti értéktőzsde tagja, tevékenységi engedélyének száma: a PSZÁF (illetve jogelődje) 41.064/1998., III/41.064-11/2002. és III/41.064-16/2003. számú határozata.</p>
--	---

K&H mix Citylight ¹²	
	<p>nagyobb megtakarításra vágyasz? évi 7,80% kamat és EBKM megújult kínálattal K&H mix megtakarítás (apró betű)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ügyfelenként 150 ezer forinttól 25 millió forintig (a teljes megtakarítás 1/3 részét betétbe, míg 2/3 részét befektetési alapba kell helyezni) ➤ évi 7,80% kamat és EBKM 60 napos futamidőre történő lekötés esetén a betéti részre ➤ új megtakarítás bármely lakossági K&H forint bankszámláról, vagy K&H biztos tartalék számláról, egy futamidőre történő lekötése esetén ➤ 2014. január 25. és február 28. közötti lekötés és egyidejű befektetési jegy jegyzése esetén

¹² Országszerte 396 ATM automatája működik az eljárás alá vontnak (https://www.kh.hu/publish/kh/hu/lakossag/alkalmazasok_lakossag/fiok_ATM_kereso.html)

2014.02.01.-2014.02.18.,
18 megye + Budapest
120 megjelenés

(még apróbb betű)

Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek vagy befektetési tanácsadásnak. A termék részletes leírását és feltételeit a vonatkozó szerződés, az általános szerződési feltételek, és a vonatkozó Hirdetmények, valamint a Bank Üzletszabályzata tartalmazzák, melyek megtekinthetők a bankfiókokban és a www.kh.hu internetes oldalon. A K&H befektetési alapok részletes leírását és befektetési politikáját a vonatkozó Tájékoztató és a Kezelési Szabályzat tartalmazzák, melyek elérhetők magyar nyelven a K&H Bank Zrt. fiókjaiban, mint forgalmazási helyeken, papír alapon és a www.kh.hu (vagy a www.khalapok.hu) internetes oldalon elektronikus formában. Ugyanezen elérhetőségeken tájékozódhat a nyíltvégű alapok Kiemelt befektetői Információi felől is. Megalapozott befektetési döntése érdekében előzetesen alaposan vizsgálja meg az ezen dokumentumokban szereplő adatokat, különös tekintettel a kockázatokra. A Bank a kondíciók megváltoztatásának jogát fenntartja. A hirdetésben szereplő díjak, kamat és EBKM értékek a 2013. december 20-tól hatályos Hirdetmény szerint kerültek megállapításra. A K&H mix megtakarítás betéti része fix kamatozású, és a betét teljes összege a fenti kamatlábbal kamatozik. EBKM: 7,80%, a 2013. december 20-tól hatályos hirdetmény szerint. A lekötött betét a lejáratot követően a kamattal együtt ugyanarra a K&H-nál vezetett lakossági bankszámlának minősülő forint számlára vagy K&H biztos tartalék számlára kerül jóváírásra, amelyről a lekötést kezdeményezték. Felhívjuk figyelmét, hogy bizonyos bankszámlák esetében a hatályos hirdetmény szerinti számla felmondási díjat számítunk fel, ha számláját a nyitástól számított egy éven belül megszünteti. A K&H mis megtakarítás betétei része és a hivatkozott bankszámlák OBA által biztosított termékek. A Bank új megtakarításként kizárólag a Természete személyek számláira, betéteire, pénztári tranzakcióira vonatkozó hirdetmény 2. pontjában meghatározottak szerinti összeget fogadja el. A K&H befektetési alapokat a

	<p>K&H Alapkezelő Zrt. kezeli, amely a PSZÁF – III/100.058/2002. és H-EN-III-3/2013. számú határozata alapján gyakorolja tevékenységét. A K&H bank Zrt. termékeinek értékesítése során a MiFID rendelkezéseinek megfelelően jár el. A K&H Bank Zrt. a Budapesti értéktőzsde tagja, tevékenységi engedélyének száma: a PSZÁF (illetve jogelődje) 41.064/1998., III/41.064-11/2002. és III/41.064-16/2003. számú határozata.</p>
--	--

24. A kereskedelmi kommunikáció teljes szövegét a Vj/025-018/2014. számú vizsgálati jelentés IV. számú melléklete, a kereskedelmi kommunikáció költségeire vonatkozó részletes adatokat a Vj/025-004/2014. sz. irat 7. pontja tartalmazza.

VI.

Az eljárás alá vont előadása

Az eljárás alá vont előadása a vizsgálati szakaszban

25. Az eljárásban vizsgált kombinált betéti-befektetési terméket az eljárás alá vont hosszú ideje forgalmazza.¹³ A befektetési részre tekintettel a terméket általában a pénzügyeik iránt fokozottabban érdeklődő, magasabb pénzügyi ismeretekkel rendelkező ügyfelek veszik igénybe.
26. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a szlogen már önmagában utal arra, hogy nem a megtakarítás egészére, hanem csak annak egy részére – a betéti részre – érhető el a hirdetett kamatmérték. A szlogen mellett minden esetben feltüntetésre kerültek a megtakarítás keretében elérhető magasabb betéti kamat minimális feltételei, ideértve a betét-befektetés szükséges arányára, a minimális betétösszegre és a betéti időszakra vonatkozó előírásokat.
27. A szlogen a kamatot kifejezetten a betéti részre vonatkoztatva tartalmazza.
28. Az eljárás alá vont előadta továbbá hogy álláspontja szerint a „7,80% kamat és EBKM érhető el a betéti részre” szlogen a megfogalmazás feltételes módja következtében nem kategorikus állításként jelenik meg a kommunikációs eszközökben, a feltételes módú igealak magába foglalja az egyéb feltételeknek való megfelelés szükségességét. A feltételeket a kereskedelmi kommunikáció egésze tartalmazza.
29. Az eljárás alá vont előadta, a mix megtakarításra vonatkozó részletes szabályokat a Hirdetmény tartalmazza. A Hirdetmény része az ügyféllel kötött szerződésnek. A mix megtakarítási termékre vonatkozó szerződéskötéskor az ügyfélnek külön szerződést kell kötnie a betéti termék, valamint a befektetési termék vonatkozásában, amely szerződések részletesen tartalmazzák az ügyletek valamennyi feltételét. A fentiekből következően az az eset nem fordulhat elő, hogy az ügyfél a szerződést abban a téves feltevésben köti meg, hogy a teljes befektetett összeg a kereskedelmi kommunikációban a kampányidőszakra hirdetett kiemelt kamat alapján számított hozamot biztosítja. Ezt az álláspontot támasztja alá az a körülmény is, hogy az ügyfélnek a befektetési rész vonatkozásában több ajánlat közül kell választania a szerződés megkötésekor, így még az átlagosnál tájékozatlanabb ügyfél is döntési helyzetbe kerül, amikor felteheti az ügylettel kapcsolatban esetlegesen felmerülő kérdéseit és a válaszok alapján dönthet a betét lekötéséről és a befektetési részre vonatkozó szerződés megkötéséről.
30. Megítélése szerint alátámasztja az a tény is, hogy a termékkel kapcsolatban ügyfélpanasz nem érkezett, továbbá elenyésző számú üzletkötés történt.

¹³ Vj/025-004/2014. számú irat tartalmazza.

Az eljárás alá vont észrevételei¹⁴ az előzetes álláspontra¹⁵

31. Az eljárás alá vont előadta, hogy kereskedelmi kommunikációjának egy részében — az álláspontja szerint az eljáró versenytanács által egyébként nem kifogásolt televíziós és internetes megjelenésekben — a 7,8%-os kamatot és EBKM-et a mix megtakarítás betéti részére korlátozva hirdette.
32. Ezekben az esetekben álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy kategorikusan, feltétel nélkül ajánlotta volna a Bank a mix megtakarításban érvényesíthető 7,8% kamatot, és nem is sugallta azt, hogy a megtakarítás egy betéti terméket jelentene, hiszen külön kiemelésre került, hogy a megtakarításnak csak egy része betét, ugyanakkor a főüzenet részeként hivatkozott a termék egyéb feltételeire.
33. Rámutatott arra, hogy a további kommunikációs csatornákon (ATM, billboard, citylight, sajtóhirdetés, szórólap és kirakatmatrica) közvetített üzenetek is minden esetben hivatkoztak a termék egyéb feltételeire is.
34. Megállapítása első részére vonatkozóan továbbra is fenntartotta azon álláspontját, miszerint kereskedelmi kommunikációkban kategorikus állításként nem szerepel, hogy a mix megtakarítás után feltételek nélkül 7,8%-os kamatot és EBKM-et lehet elérni.
35. Előadta, hogy az eljáró versenytanács a kommunikáció címzettjeinek körében olyan fogyasztó szemszögéből vizsgálta a cselekményt, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és gondossággal jár el, egyben megállapította, hogy nem olyan fogyasztói kör vonatkozásában valósul meg a kereskedelmi gyakorlat, amelynek tagjai különösen kiszolgáltatottak lennének. Az eljáró versenytanács fenti álláspontjával maradéktalanul egyetértett és hivatkozott arra, hogy a hirdetett termék megtakarítási termék, és ilyen esetben a megcélzott ügyfélkör semmilyen vonatkozásban nem tekinthető kiszolgáltatottnak, és vele szemben elvárható, hogy döntései meghozatala során kellő gondossággal és figyelemmel járjon el.
36. Az eljárás alá vont álláspontja szerint, mivel a hirdetett termék nem tekinthető sem újnak, sem egyedinek a piacon, azt a K&H is régóta forgalmazza, és a versenytársaknak is vannak hasonló termékei, továbbá a termék jellegéből — komplex megtakarítási termék — adódóan is, a megcélzott ügyfélkör kifejezetten tudatos, a feltételeket fokozott figyelemmel kísérő fogyasztókból áll, akik a közétett kommunikációtól függetlenül is, minden esetben mérlegelik a termék feltételeit az üzleti döntés meghozatala előtt.
37. Nem értett egyet azzal az állásponttal, hogy „Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó, az üzletfél döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra, ideértve a figyelem felkeltését.” Álláspontja szerint ezen a ponton az eljáró versenytanács összemosza a figyelemfelhívásra irányuló kereskedelmi kommunikációra és a termékkel kapcsolatos tájékoztatásra vonatkozó tartalmi és teljességi elvárásokat. A kereskedelmi kommunikáció célja ugyanis kifejezetten a figyelem felkeltése, és mint ilyen, ez minősül az üzleti döntéshozatalhoz vezető út első lépésének.
38. Előadta, hogy a versenytanács hivatkozik az Európai Bíróság egy határozatára, amely szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik már az a döntés is, hogy az ügyfél belépjen-e az üzletbe, ennek analógiájára az ügyleti döntés körébe sorolta a fogyasztónak azt a döntését, hogy belépjen-e a az eljárás alá vont fiókjába. Nyilvánvaló, hogy a figyelemfelhívás hatására — általában elvárható gondossággal eljáró fogyasztó esetén — a tényleges szerződéskötést megelőzően információ-szerzésre kerül sor az ügyfél részéről. Az információszerzés megkezdődhet a bankfiókba történő belépés nélkül is, pl. azzal, ha az ügyfél a bank honlapján megvizsgálja az ajánlott termék feltételeit. A bank honlapján az ajánlott termékről általában található egy ismertető (termékkoldal), de nyilvánvaló, hogy adott termékre vonatkozó valamennyi aktuális feltétel csak a Hirdetmény és az ászf-ek tanulmányozásával

¹⁴ Vj/025-024/2014. számú irat

¹⁵ Vj/025-021/2014. számú irat

érhető el. A versenytanács álláspontja szerint azonban „nem várható el joggal egy pénzügyekben nem képzett fogyasztótól, hogy áttanulmányozza, a számára nehezen vagy egyáltalán nem érhető több tíz oldalas általános szerződési feltételeket, jelen esetben a Hirdetményt.” Ezzel a fordulattal, azon túl, hogy nincs tekintettel a Hpt.-nek a hirdetménnyel kapcsolatos előírásaira, a Versenytanács — azzal, hogy a figyelemfelkeltés hatására a bankfiókba akár információszerzés céljából történő belépést ügyleti döntésnek minősíti —, arra is utal, hogy ügyleti döntésnek minősülhet az ügyfél mindennemű információszerzési próbálkozása is. Ugyanakkor a Versenytanács álláspontja szerint nem várható el az ügyféltől az, hogy a termék teljes körű feltételrendszerét a Hirdetmény alapján ismerje meg.

39. A fentiek alapján meglátása szerint a Versenytanács tehát egyenlőséget kíván tenni a figyelemfelhívás (kereskedelmi kommunikáció) tartalma és a teljes körű ügyfél-tájékoztatás között. Erre utal a Versenytanács azon véleménye is, hogy „az a tény, hogy kizárólag [ÜZLETI TITOK] ügyfél kötött olyan K&H mix megtakarítási szerződést, amely esetében teljesülnek a fenti feltételek, figyelemmel a reklámkampány és a K&H ügyfélkörének nagyságára — ez a szám mindenképpen utalhat arra, hogy a fogyasztók egy későbbi tájékozódás alapján tudatára ébredtek annak, hogy a figyelemfelkeltés célzattal meghirdetett 7,80%-os kamat feltételek nélkül nem elérhető.”
40. A fenti fordulattal véleménye szerint a Versenytanács vagy arra utal, hogy a jogszerű figyelemfelhívás kapcsán az az elvárása, hogy annak alapján minden további ismeretszerzés nélkül megköthető legyen a vonatkozó szerződés (ami a összetett banki termékek esetén lehetetlen feltételt jelent) vagy egyszerűen egy, a bankra nézve indokolatlanul hátrányos feltételezéssel él, mivel az a tény, hogy az ajánlott termékre csak elenyésző számú ügyfél kötött szerződést, arra is utalhat, hogy az ügyfelek már a kereskedelmi kommunikáció során közölt feltételek alapján felmérték, hogy azoknak nem tudnak, vagy nem kívántak eleget tenni.
41. Utalt arra, hogy hivatkozik a Versenytanács a Vj-124/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntés megállapításaira, mint jelen ügyben releváns álláspontra, amely szerint „adott termék valamely kiemelt tulajdonsága kapcsán megjelölt százalékos érték, esetén a Versenytanács szerint érzékelhető különbség fedezhető fel az „akár, kifejezést tartalmazó és az ezt nem tartalmazó reklámállítások között. Az akár fordulat alkalmazása a fogyasztó számára egy nem szükségszerűen megvalósuló lehetőséget jelent.” Amennyiben a fenti álláspontot a Versenytanács jelen ügyben relevánsnak tekinti, ez feltehetőleg úgy értelmezhető, hogy csökkentette volna a K&H jogsértésének súlyát, ha kereskedelmi kommunikációjában a hivatkozott 7,80%-os betéti kamatot úgy hirdeti, hogy „akár 7,80% kamat a betéti részre”.
42. Ugyanakkor a Versenytanács Vj-77/2007. számú eljárásban hozott, elvi döntése szerint „Az „akár” fordulatot használó reklám megtévesztőnek minősülhet abban az esetben, ha ... a reklámban kiemelten megjelenő — elsősorban ár/árjellgű — főüzenetet a kevésbé hangsúlyosan, elszakítottan megjelenített feltételek lényegesen módosítják”. Megítélésük szerint a fenti állásfoglalás, illetőleg a korábbi versenytanácsai álláspontok és döntések alapján az „akár” szónak az eljárás alá vont kommunikációban történő alkalmazása megvalósítaná a jogsértést.
43. Mindazonáltal a K&H mix megtakarítás 2014. január 25. és 2014. február 28. között folytatott kampánya során az a megszorító feltétel, hogy a betéti részre meghirdetett konkrét kamatmérték kizárólag zárt végű befektetési alapba történő befektetés esetén érhető el, valóban nem minden esetben került feltüntetésre a termékre vonatkozó kommunikációban. Tudomásul veszi az eljárás alá vont a Versenytanácsnak az alkalmazott kommunikációs eszközre vonatkozó értékelését, és törekedni fog arra, hogy a K&H Bank kereskedelmi kommunikációja a jövőben megfeleljen a Versenytanács által elvárt kritériumoknak.
44. A kilátásba helyezett jogkövetkezményekre vonatkozóan előadta, hogy különösen nagy súllyal értékelte a Versenytanács az elkövetési mód nagyfokú intenzitását, amely révén a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók igen széles körét érte el. E kérdés értékelésekor

kérte a versenytanácsot, hogy legyen figyelemmel arra a korábban már hivatkozott tényre, hogy a hirdetett termék célcsoportja — a termék jellemzőire tekintettel — az átlagosnál tájékozottabb és jól körülhatárolható ügyfélkör volt, akik közül az intenzívnek ítélt reklámkampány hatására is csak rendkívül kis számban kötöttek ténylegesen szerződést, tehát a jogsértés valójában csak a fogyasztók szűk körét érintette.

45. Előadta azt is, hogy ugyancsak különösen nagy súllyal értékelte a Versenytanács azt a tényt, hogy a K&H Bankkal szemben korábban már megállapításra került, hogy fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított. E ténymegállapítás értékelése során kérte a versenytanácsot, legyen figyelemmel arra, hogy a hivatkozott eljárásokban érintett termékek hiteltermékek lévén — jelentős mértékben különböznek a jelen eljárásban vizsgált magatartással érintett terméktől. A korábbi eljárásokban a jogsértéssel érintett magatartás a jelenlegitől eltérően, esetlegesen kényszerhelyzetben lévő, ezért kiszolgáltatottnak tekinthető ügyfelekkel — potenciális hitelfelvevőkkel szemben valósult meg.
46. Végezetül az eljárás alá vont kérte, hogy az eljáró versenytanács az alkalmazott jogkövetkezményt a nyilatkozatában foglaltak figyelembevételével állapítsa meg, egyúttal nyilatkozott, hogy tárgyalás tartását nem kéri.

VII. Jogi háttér

47. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. A (2) bekezdés értelmében az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint. A (4) bekezdés alapján külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő.
48. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
  - c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
  - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
  - e) pont kimondja, hogy a kereskedelmi kommunikáció a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől
  - h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
49. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

50. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.
51. Az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely az áru lényeges jellemzőiről valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
52. Az Fttv. 7. §-ának (1) bekezdésének a) és b) pontja értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely - figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait - az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
53. Az Fttv. 7. §-ának (2) bekezdése alapján, ha a kommunikáció eszköze térbeli vagy időbeli korlátokat támaszt, ezeket az akadályokat és minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak megítélésénél, hogy fennáll-e megtévesztő mulasztás.
54. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
55. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
56. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
57. A Tpv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános

szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni meghatározott kivételekkel. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.

58. A Ket. 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.

VIII. Jogi keretek

A GVH hatásköre és illetékessége

59. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
60. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdésének a) pontja alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg.
61. Az eljáró versenytanács megállapította a GVH hatáskörének jelen ügybeni fennálltát. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt a gazdasági verseny érdemi befolyásolására, tekintettel arra, hogy a kereskedelmi gyakorlat részben országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatókon például: RTL Klub, TV2, M1) keresztül valósult meg [Fttv. 11. § (2) bekezdés a) pont]
62. A GVH illetékessége az ország egész területére kiterjed a Tpv. 46. §-a alapján.

Az eljárás tárgya

63. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról vagy adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
64. Előljáróban aláhúzza az eljáró versenytanács, hogy töretlen a bírói gyakorlat¹⁶ abban a kérdésben, hogy a pénzügyi szolgáltatások esetében kiemelkedően fontos a fogyasztók pontos, megfelelő tájékoztatása. Annál is inkább, mert - éppen a termék sajátosságai következtében - az értékesítési folyamatban a felek közötti bizalomnak is meghatározó szerepe van. A fogyasztók ismereteinek a banki szolgáltatások területén lévő hiányosságai, valamint a pénzügyi szervezetek szakmai hozzáértése iránti kényszerű bizalom igen hangsúlyossá teszi a fogyasztókat tájékoztató vállalkozások versenyjogi felelősségét. Miután a szolgáltatás - jellegéből fakadóan - a fogyasztói oldalt kiszolgáltatóvá teszi, alappal várható el a vállalkozásoktól a teljes, alapos, korrekt, megbízható tájékoztatás. Csak így kerülhet a fogyasztó olyan helyzetbe, hogy megalapozottan hozzon döntést az adott banki szolgáltatás esetleges igénybevételéről,

---

¹⁶ A következőket, jelen esetben is irányadó joggyakorlat köréből a Versenytanács szükségesnek tartja még kiemelni az alábbiakat [figyelemmel pl. a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.121/2007/8. számú (Vj-111/2005.), 2.Kf. 27.496/2007/9. számú (Vj-56/2006.), 2.Kf. 27.060/2008/8. számú (Vj-50/2007.), 2.Kf. 27.350/2008/8. számú (Vj-30/2007.) ítéleteire]

65. A jelen eljárás tárgya annak elbírálása, hogy az eljárás alá vont a 2014. január 25. és 2014. február 28. között fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított-e azon, a K&H mix megtakarítás elnevezésű terméket népszerűsítő kereskedelmi gyakorlataival, amelyek során azt állította, hogy
- 7,80% kamat és EBKM érhető el a betéti részre,
  - valamint észlelhetően tüntette-e fel, hogy a termék kombinált betéti megtakarítás, melynek részeként a megtakarítás kétharmad részét befektetési eszközbe kell helyezni.

A kereskedelmi gyakorlat címzettjei

66. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat értékelése kapcsán az eljáró versenytanács megállapította, hogy annak során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el [Fttv. 4. § (1) bekezdés].
67. Az „ésszerűség” kapcsán kiemelendő ugyanakkor, hogy
- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban szereplő információ helytállóságát. A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínálnak, s a fogyasztó – számára költségmegtakarítást eredményezően – valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában,
  - az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.
68. Az eljárás alá vont vizsgált kereskedelmi gyakorlatnak értékelése kapcsán az eljáró versenytanács megállapította, hogy a kereskedelmi gyakorlat nem olyan fogyasztói kör vonatkozásában valósult meg, amelynek tagjai az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatottak lennének.
69. A pénzügyi termékekkel kapcsolatos fogyasztói magatartást alapvetően befolyásolja e termékek bizalmi jellege. E jellemző ugyanis eleve hordozza annak a lehetőségét, hogy a termék egyes tulajdonságai rejtve maradnak a fogyasztó előtt. A pénzügyi szolgáltatások területén a szolgáltatók javára általában fennálló információs aszimmetriát erősíti:
- a lakosság pénzügyi ismereteinek alacsony szintje,
  - a nagyszámú termék áttekintésének szükségessége (figyelemmel az új, akciós, esetleg változó konstrukciókra is);
  - a tájékoztató anyagok és szerződések nagy terjedelme/nehéz áttekinthetősége (például az Általános Szerződési Feltételek, hirdetések esetében),
  - az ügyfélszolgálaton elhangzó szóbeli tájékoztatások rekonstruálásának problematikussága.

Ügyleti döntés

70. Az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a kielégítendő szükségletét és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítéséeként.
71. A fogyasztó jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró döntésének meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók, üzletfelek figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó, az üzletfél döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással

van a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó keresi a terméket.

72. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére,¹⁷ melynek megállapítása szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „*az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.*”
73. A fogyasztók felé irányuló reklámmal szemben egyértelmű követelmény, hogy annak alapján a fogyasztó reális képet alkothasson az adott termékről (áruról, szolgáltatásról), a vállalkozásról, a tájékoztatás tartalmáról.
74. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban ügyleti döntésnek tekintendő a fogyasztó azon döntése, hogy
- bemenjen-e a K&H Bank fiókjába,
  - kössön-e szerződést K&H mix megtakarítás vonatkozásában,
  - a meghirdetett feltételek szerint kösse-e meg a vonatkozó szerződés(ek)e)t,
  - a K&H Bank mix megtakarítási termékét vagy egyéb megtakarítási terméket válasszon.

Az alkalmazott kommunikációs eszközök sajátosságai

75. A kommunikációs eszközök között különbség mutatkozik abban, hogy azok csak néhány vagy részletesebb információk közlésére alkalmasak-e. Egyes eszközök kapcsán az eljáró versenytanács kiemeli, hogy
- az eljárás alá vont saját honlapján elhelyezett kereskedelmi kommunikációk értékelése során nem hagyható figyelmen kívül, hogy az internet jellegéből adódóan alkalmas arra, hogy információkat, egy-egy áru vonatkozásában akár a releváns információk teljes körét gyorsan és kényelmesen elérhetővé tegyen. Az interneten megjelentethető és meg is jelenő információk nagy tömege ugyanakkor azt is jelenti, hogy a fogyasztó versenyjogilag figyelembe veendő döntésének meghozatalát általában nem az információk rendelkezésre állásának hiánya nehezíti meg, hanem a nagy mennyiségű információ szelektálása, a releváns információk megtalálása és kiválasztása, s azok feldolgozása. Ebből fakadóan fontos, hogy az áru fogyasztók általi reális megítéléséhez szükséges lényeges információk könnyen elérhetőek legyenek, fogyasztóbarát módon kerüljenek elhelyezésre,
  - a televíziós reklámban az időkorlátok miatt kevés információ fér el. A televíziós reklám esetén a vetítés rövid időtartama, illetve a gyorsan pergő képek miatt a reklám üzenete nem azonosítható a reklám forgatókönyvében egymás után megfogalmazott állítások összességével, s külön kiemelendő, hogy a reklámban nem hangsúlyosan megjelenő, kis betűmérettel elhelyezett írásbeli információ ténylegesen nem nyújt tájékoztatást a televíziós reklám észlelője számára. Ez a jelen esetben azt eredményezte, hogy a vizsgált televíziós reklámokban kisebb betűmérettel szerepeltetett információk nem váltak a reklámmal találkozókat által ténylegesen észlelt üzenet részévé.¹⁸
  - a banner-ek esetében a fogyasztó a reklám észlelésekor többféle viselkedésmintát követhet, így a reklám sajátosságának megfelelően rákattinthat a banner-re, amely jellemzően „elvezeti” az adott vállalkozás honlapjára, azaz ebben az esetben a banner csak elérési útként szolgál a további információszerzéshez, s az ún. landing page-en (amely tehát általában a vállalkozás honlapja) többnyire további információk állnak rendelkezésre. Fő szabály szerint a banner-ek Fttv. szerinti minősítéséhez szükséges annak ismerete, hogy a fogyasztó a banner-re történő egyetlen kattintással milyen felületre (landing page-re) jut, s ott további tájékozódás, „kutakodás” nélkül milyen

¹⁷ Az Európai Bíróság ítélete a C-281/12. számú ügyben.

¹⁸ Lásd például Vj-137/2008. számú határozat 81. pontjában

(egyértelmű, világos, minden szükséges részletre kiterjedő, vagy ezzel ellentétben értelmezési problémákhoz vezető, homályos, magában is hiányos) tájékoztatást kap a reklámozott termékkel kapcsolatban,

- a nyomtatott sajtóban, szórólapokon megjelenő kereskedelmi kommunikáció esetén a fogyasztónak lehetősége van arra, hogy azt alaposabban, hosszabb időt ráfordítva, akár többször visszatérve tanulmányozza azt,
- a kültéri kommunikációs eszközök (óriásplakát, citylight, az üzletben elhelyezett, de a külső tér felé néző plakátok stb.) befogadására egy fogyasztónak korlátozott ideje, néhány másodperce van. Ebből következően ezen kommunikációs eszközök néhány motívummal dolgozhatnak, amennyiben hatásosak kívánnak maradni (fősor, kép és embléma), s jellemzően nem azonos súllyal, nem azonos mérvű kiemeléssel jelennek meg ugyanolyan fontos közlések (pl. a fősor és az annak helyes értelmezéséhez szükséges információk). A kereskedelmi kommunikáció főüzenetének tehát kiemelkedő szerepe van, s az apró betűs információk tájékoztatásban betöltött szerepe gyakorlatilag elhanyagolható,
- a beltéri (pl. az üzlethelyiségen belül alkalmazott) kommunikációs eszközök esetén a fogyasztóknak lehetőségük lehet a kommunikációs eszköz alaposabb, nemcsak a fősorokra korlátozódó tanulmányozására, illetőleg a vállalkozás munkatársaitól, partnereitől stb. azonnal kiegészítő információkhoz juthatnak.

Az Fttv. 6. §-a szerinti értékelés keretei

76. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti magatartás megvalósítása révén történő megsértéséhez elegendő, ha az érintett kereskedelmi gyakorlat az áru lényeges tulajdonságáról valótlán információt vagy valós tényt megtévesztésre alkalmas módon tartalmaz, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg vagy arra alkalmas.
77. Az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontja nem taxatív felsorolást tartalmaz az egyes megtévesztő kereskedelmi gyakorlattal összefüggésben, hanem a felsorolás példálódzó jellegű („különösen...”), így konkrét alpont megjelölése nélkül is alkalmazható a bekezdés, mert az áru lényeges jellemzője vonatkozásában valósult meg a megtévesztés azáltal, hogy azt egyáltalán nem is szolgáltatották a fogyasztó számára.
78. Jelen eljárásban az Fttv. 6. §-a körében értékelendő az eljárás alá vont azon kereskedelmi gyakorlata, melyben azt állította, hogy a vizsgált termék betéti részével kapcsolatos évi 7,80 % kamat és EBKM realizálható.
79. A vizsgálattal érintett termék vonatkozásában lényeges jellemzőnek minősül a megtakarítással elérhető kamat és EBKM, amely alapvető hatással van a fogyasztók döntésére a versenytársak vagy a versenyző termékek közötti választás során.¹⁹

Az eljárás alá vont felelőssége

80. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
81. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Az Fttv. értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll.

¹⁹ Vj/137-2008/33. határozat 77. pontja

82. Az eljárás alá vontnak a K&H termékből árbevétele származott, ezért a reklámozása az eljárás alá vont közvetlen érdekében állt. Ennek fényében a vizsgált kereskedelmi gyakorlatokért az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdésére, az abban megjelenített érdek-elve figyelemmel felelősséggel tartozik.

IX.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat jogi értékelése

Az alkalmazott kommunikációs eszközök értékelése

Valamennyi reklámeszköz

83. Megállapítható valamennyi reklámeszköz esetében, hogy az eljárás alá vont nem hívta fel a fogyasztók figyelmét érzékelhető módon, a reklámok főüzenetében arra, hogy a meghirdetett 7,80%-os kamat és EBKM csak meghatározott feltételek teljesítése esetén érhető el. Voltak ugyan olyan reklámeszközök (Tv, internet, Google Adwords), ahol egy-két feltétel szerepelt a főüzenetben, azonban ezeket meghaladóan nem volt arra utalás, hogy lenne egyéb feltétel, aminek meg kell felelni, így a fogyasztó joggal gondolhatta azt, hogy a 7,80%-os kamat és EBKM feltételek nélkül vagy a közölt pár feltétel teljesítése esetén elérhető.
84. Ezenkívül általánosságban megállapítható az is, hogy valamennyi reklámeszköz esetén teljességgel hiányzik az a feltétel, hogy a 7,80%-os kamat csak bizonyos befektetések [zártvégű eszközalapokba történő befektetés vagy K&H hozambiztos életbiztosításba történő eseti díjfizetés (Hirdetmény 1.3.1. pontja, lásd 19. pont)] esetén érhető el. Ez az információ sehol, semmilyen formában nem jelenik meg, kizárólag a Hirdetmény tartalmazza.
85. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint annak a ténynek a hiánya, hogy az ígért kamat kizárólag zártvégű befektetési alapokba, zártvégű eszközalapokba történő befektetés vagy K&H hozambiztos életbiztosításba történő eseti díjfizetés esetén érhető el, azért kifejezetten megtévesztő, mert a fogyasztónak a 60 napos ideig járó magasabb összegű betéti kamatért cserébe hosszabb időre (évekre) kell lekötnie a megtakarításainak nagyobb, 2/3 részét, anélkül, hogy ez kommunikálva lett volna. Nyilvánvaló, hogyha ez a hosszabb időre történő lekötés kommunikálva lett volna, akkor az érdemben befolyásolta volna a fogyasztók ügyleti döntését.

Televíziós reklám

86. A televíziós reklám kapcsán elmondható, hogy egyrészt a kereskedelmi kommunikáció rövid ideje (30 másodperc) és gyorsasága miatt, másrészt a kamatmérték kategorikus állításként való megjelenítése miatt még az Fttv. 4. § (1) bekezdése szerinti átlagfogyasztó számára sem egyértelmű, hogy a kereskedelmi kommunikációban elhangzó évi 7,80% kamat (EBKM) csak meghatározott feltételek teljesítése esetén érhető el. Az apró betűs hivatkozás pedig nem tekinthető a főüzenet részének, tekintettel arra, hogy kevesebb, mint három másodpercig látszik, mely időtartam nem elegendő a nagybetűvel kiemelt részek mellett a kisbetűs szöveg elolvasására, értelmezésére. Meg kell azonban jegyezni azt is, hogy a reklámban főüzenetként elhangzik az, hogy ez a kamat a betéti részre, új megtakarítás esetén, két havi lekötés esetén jár, azonban a további feltételek nem részei a fogyasztó számára érzékelhető üzenetnek és a zártvégű befektetési alapok jegyzésére vonatkozó megszorítás teljességgel hiányzik.
87. A GVH következetes gyakorlata szerint meghatározott reklámfelületen – például rádiós és televíziós reklámokban – elhelyezett információ befogadására a fogyasztónak korlátozott idő áll rendelkezésére. Mindezek következtében az ilyen típusú reklámhordozókon nehezen felismerhető módon (pl. apró betűvel szedett), ám a reklám valamely kiemelt fő üzenetéhez kapcsolódó lényeges információk valójában nem is válnak a reklámüzenet részévé.²⁰

²⁰ Vj-4/2007., Vj-137/2008.

88. A televíziós reklámban bár apró betűvel feltüntetésre kerülnek az ígért kamat eléréséhez szükséges további feltételek (kivéve azt, hogy a kamat kizárólag meghatározott befektetési jegyek jegyzése esetén érhető el), azonban az apró betűben közölt információk a fogyasztó számára nem érzékelhető üzenetet hordoznak.
89. A Versenytanács következetes gyakorlata szerint (lásd többek között Vj-4/2007.) meghatározott reklámfelületen – például rádiós és televíziós reklámokban, óriásplakátokon – elhelyezett információ befogadására a fogyasztónak korlátozott idő áll rendelkezésére. Mindezek következtében az ilyen típusú reklámhordozókon nehezen felismerhető módon (pl. apró betűvel szedett), ám a reklám valamely kiemelt fő üzenetéhez kapcsolódó lényeges információk valójában nem is válnak a reklámüzenet részévé.
90. A reklámot közzétevő vállalkozás nem alapozhat arra az elvárásra, hogy a fogyasztó olvassa el azokat az apró betűs közléseket is, amelyeket egyébként a reklám észlelésének sajátosságából adódóan nem szükségszerűen tekint meg.

ATM képernyő

91. Az ATM képernyőkön közzétett tájékoztatás 2. és 3. képkockája tartalmazza az évi 7,80% kamatra és EBKM-re vonatkozó figyelemfelhívást, apró betűs részben feltüntetve az ígért kamat eléréséhez szükséges további feltételek körét (kivéve azt, hogy a kamat kizárólag meghatározott befektetési jegyek jegyzése esetén érhető el).
92. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az apró betűs részben megjelenített és az ígért kamat eléréséhez szükséges további feltételek nem érzékelhetőek a fogyasztó számára, nem részei a fő üzenetnek, a feltételek átolvasására a fogyasztónak - a képernyő gyors váltakozása miatt – nincs reális lehetősége.
93. A Gazdasági Versenyhivatal korábbi következetes gyakorlata, hogy a reklámot közzétevő vállalkozás nem alapozhat arra az elvárásra, hogy a fogyasztó olvassa el azokat az apró betűs közléseket is, amelyeket egyébként a reklám észlelésének sajátosságából adódóan nem szükségszerűen tekint meg.²¹

Billboard

94. Az eljárás alá vont vállalkozás által az óriásplakáton közzétett kommunikáció – megtévesztő módon – kizárólag az évi 7,80% kamat és EBKM szlogent tartalmazza, egyéb feltétel nem kerül megjelenítésre, még apró betűvel sem.

Citylight

95. A citylighton közzétett kommunikáció fő üzenete az évi 7,80% kamat és EBKM szlogen, az az eljárás alá vont apró betűs részben szerepelteti az ígért kamat eléréséhez szükséges további feltételek körét (kivéve azt, hogy a kamat kizárólag meghatározott befektetési jegyek jegyzése esetén érhető el).
96. A citylight vonatkozásában is elmondható, hogy az apró betűs részben elhelyezett lényeges információ nem éri el a fogyasztót, nem válik tehát a reklámüzenet részévé.

K&H mix kirakatmatrica (ablak, polcos), (ablak, széles, polcos), (ajtó polcos)

97. A kirakatmatricán (külső plakát) közzétett tájékoztatás kapcsán is elmondható, hogy a fő üzenet a 7,80%-os kamatot és EBKM-et tartalmazza, míg az apró betűs rész tartalmazza az ígért kamat eléréséhez szükséges további feltételek körét (kivéve azt, hogy a kamat kizárólag meghatározott befektetési jegyek jegyzése esetén érhető el).
98. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a kirakatmatrica aprós betűs része sem érzékelhető a fogyasztó számára (nem része a főüzenetnek), a feltételek átolvasására a fogyasztónak nincs reális lehetősége.

---

²¹ Vj-31/2008.

Honlap / landing page, Honlapi banner

99. A honlapon (landing page-en, banneren) közzétett tájékoztató az évi 7,80% kamat és EBKM szlogent szerepelteti fő üzenetként, azonban az ígért kamat eléréséhez szükséges további feltételek is elérhetőek a fogyasztó számára – az internet jellegéből adódóan – kivéve azt, hogy a kamat kizárólag meghatározott befektetési jegyek jegyzése esetén érhető el, mivel ez az információ kizárólag abban az esetben ismerhető meg a fogyasztó számára, ha a honlapon megkeresi a Hirdetményt és azt aprólékosan tanulmányozza. Viszont ez olyan mértékű tudást igényel, ami meghaladja az átlagfogyasztó képességeit, hiszen nem várható el joggal egy pénzügyekben nem képzett fogyasztótól, hogy áttanulmányozza, a számára nehezen vagy egyáltalán nem érhető több tíz oldalas általános szerződési feltételeket, jelen esetben a Hirdetményt.

Sajtóhirdetések (regionális 90x150, 199x141)

100. A sajtóhirdetések az évi 7,80% kamat és EBKM szlogennel *egy keretbe foglalva* – oly módon jelenítik meg az ígért kamat eléréséhez szükséges feltételeket, hogy a fogyasztó számára elérhetővé válnak ezek az információk, azonban a felsorolás nem tartalmazza azt, hogy a kamat kizárólag meghatározott befektetési jegyek jegyzése esetén érhető el.

Szórólap/terméktájékoztató

101. A szórólap esetében megjegyezendő, hogy annak első oldalán kizárólag az évi 7,80 %-os kamat és EBKM lett kommunikálva, az ehhez társítható feltételek csak akkor ismerhetőek meg, ha a fogyasztó a második oldalt is tanulmányozza, azonban az itt szereplő feltételek esetében sem kerül az ismertetésre, hogy a kamat kizárólag meghatározott befektetési jegyek jegyzése esetén érhető el.

Google Adwords

102. A Google Adwords esetében minden esetben látható az évi 7,80% kamat (EBKM) a betéti részre szöveg. Emellett vagy semmi vagy egy-egy további feltétel jelenik meg önmagában, például: 60 napos lekötés esetén, vagy 150 ezer Ft-tól 25 millió Ft-ig.

103. A Google Adwords vonatkozásában megjegyezendő, hogy a megjelenített reklám elvezeti a fogyasztót a vállalkozás honlapjára (kh.hu/mix-megtakaritas), amely kapcsán a honlapi reklámeszköz kapcsán kifejtetteket tekinti irányadónak az eljáró versenytanács.

104. A fentiek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont valamennyi reklámeszközön kategorikusan főüzenetként azt az állítást tette, hogy évi 7,80% kamat és EBKM jár a megtakarítás keretében. Ezen az sem változtat, hogy bizonyos esetekben a főüzenet részeként néhány egyéb feltétel is megjelent, hiszen az eljárás alá vont ezzel pont azt érte el, hogy a fogyasztóban azt a feltevést erősíti, hogyha ezeknek a feltételeknek megfelel, akkor jár neki az ígért 7,80%-os kamat, hiszen a főüzenet részeként más feltételre nincsen utalás.

105. Az apró betűs részben felsorolt feltételek ezen nem változtatnak, hiszen azok nem részei a főüzenetnek és így nem érzékelhetőek a fogyasztók számára.

106. Az eljárás alá vont akkor járhatott volna el helyesen, ha a fő üzenet nem kategorikus állításként szerepelteti a 7,80%-os kamatot, hanem utal rá, hogy bizonyos feltételeknek meg kell felelni. Így például megfelelő megoldás az, hogyha a reklámpiacon bevett „akár” jelzöt helyezi a kamat mértéke elé és a lényeges feltételeket ismerteti az apróbetűs részben feltéve, hogy potenciálisan elérhető az ígért kamat mértéke.

107. Ugyanis, ha a fogyasztó érzékeli azt, hogy ez a kamat egy elérhető maximális kamat, akkor tudomására jut, hogy ennek eléréséhez meg kell felelni bizonyos feltételeknek.

A kamat mértékére vonatkozó állítások értékelése az Fttv. 6. §-a alapján:

108. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont a K&H mix megtakarítás vonatkozásában a kamat mértéke kapcsán valótlan állítást tett közzé (évi 7,80 % kamat és EBKM), mivel kategorikusan, azt ígérte a fogyasztóknak, hogy 7,80 %-os kamat és EBKM

érhető el bárki számára, holott ezen magas kamatmérték csak az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén volt elérhető:

- a megtakarítás összege 150 000 Ft és 25 millió Ft között kell, hogy legyen,
- a megtakarítás 1/3 részét betétbe, 2/3 részét pedig befektetési alapba kell helyezni
- a befektetési alapok közül kizárólag zártvégű befektetési alapokba, zártvégű eszközalapokba vagy K&H hozambiztos életbiztosításba lehet elhelyezni a megtakarítást,
- 60 napos futamidőre való betétlekötésre vonatkozóan,
- csak új megtakarítás esetén.

109. A Vj-116/2007. számú ügy felülvizsgálatának keretében²² a Kúria kifejtette, hogy mit ért a kategorikus reklámállításnak „*olyan reklámközlés, mely lényegében feltétel nélküli ígéretéről szól anélkül, hogy az ígéretek korlátairól bármilyen információ rendelkezésre állna. Ha a felperes, vagy más vállalkozás a feltétel nélküli ígéreteit nem tudja igazolni, alátámasztani, akkor elsődlegesen maga lépi át a vizsgálati igazolhatóság határait és nem a hatóság vagy a bíróság, aki ezt a bizonyításra való kötelezettség körében rajta számon kéri. A reklám közzétevője köteles úgy megválasztani a reklám tartalmát, üzenetét, ígéreteit, hogy azért helyt tudjon állni. A kategorikus állítások tekintetében elegendő annak az elvi tételnek a rögzítése, hogy van olyan reklámállítás, amely kategorikus ígéret. [...] Ennek körét a határozatban az alperes és az elsőfokú ítéletben a bíróság is helyesen értelmezte, azt indokoltan fogadta el a másodfokú bíróság. E kategorikus állítások tekintetében a megtévesztésre alkalmasságot az jelenti, hogy látszólag minden korlátozás-feltétel nélkül tartalmaznak olyan ígéretet, hogy arról az átlagfogyasztó elhiszi/hiheti, hogy mindenkire és minden esetben hatékony, elérhető vele az ígért hatás. Azt a bíróságok sem vitatták, hogy nincs 100%-os bizonyítás, de ezt alapvetően a felperesnek kell figyelembe vennie a reklámkommunikációja kialakítása során. A bíróságok csak az állítás tartalma szerinti bizonyítást várják és várták el a felperestől, ami viszont elmaradt*”.

110. A kategorikus – konkrét ígéretet, biztonsággal elvárható hatást megfogalmazó – állítások értelmezése kapcsán a versenytanács – bíróságok által is megerősített – joggyakorlat egyes kozmetikai termékek használatától várható (teszt)eredmények reklámozását vizsgáló versenyfelügyeleti eljárásokban²³ is rögzítésre került.

111. A Vj/24/2009. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntés alábbi megállapításai relevánsak a jelen ügyben – különös tekintettel a tesztek eredményeire:

- a kategorikus, az adott hatást minden fogyasztó vonatkozásában fenntartás, megszorítás nélküli ígéret jogsértő (megtévesztő), ha a fogyasztók egy nem elhanyagolható része esetén az ígért hatás bekövetkezése igazoltan nem várható;
- a reklámokban az adott termék valamely kiemelt tulajdonsága kapcsán megjelentetett százalékos érték alkalmas a fogyasztói döntés befolyásolására, a fogyasztó termék iránti bizalma megerősítésére, a bizalom növelésének elősegítésére. Az ilyen közlés alkalmas arra, hogy növelje a termék iránti bizalmat, illetve a reklámállítás hitelességét;
- a kereskedelmi kommunikációkban használt „akár” kifejezés révén a fogyasztók felé nem az az üzenet fogalmazódik meg, hogy minden fogyasztónál elvárható ez a hatás. A Versenytanács szerint érzékelhető különbség fedezhető fel az „akár” kifejezést tartalmazó és azt ezt nem tartalmazó reklámállítások között. Az „akár” fordulat alkalmazása a fogyasztó számára egy nem szükségszerűen megvalósuló lehetőséget jelent. Mindazonáltal az „akár” fordulat alkalmazása esetén is érvényesülnie kell a reklámokkal szemben megfogalmazott azon elvárásnak, hogy a reklám nem kelthet téves képzetet a fogyasztóban az adott termék, illetőleg a termék kiemelt tulajdonsága vonatkozásában;

²² Kfv.II.37.191/2013/8.számú ítélet

²³ pl. Vj/116/2007., Vj/145/2007., Vj/56/2008., Vj/24/2009., Vj/116/2009. számú versenyfelügyeleti eljárások

- ha a tájékoztatás nem egyértelmű, annak következményeit a vállalkozásnak kell viselnie, mindenekelőtt oly módon, hogy valamennyi értelmezés valóságnak való megfelelését igazolnia kell.
112. A K&H mix megtakarítási termék esetében az évi 7,80%-os kamat (EBKM) csak a 114. pontban felsorolt együttes feltételek megvalósulása esetén volt igaz. Amennyiben ezen feltételek egyike nem teljesült, a fogyasztónak nem volt lehetősége a 7,80% kamat elérésére, a mix megtakarítás variációi által a terméket ugyan igénybe veheti, de alacsonyabb betéti kamatot tud csak realizálni. Az elérhető – egyéb, eltérő mértékű – kamatmértékeket, a mix megtakarítás egyes variációi feltüntetésével a Hirdetmény tartalmazza.
  113. Tekintettel arra, hogy a K&H reklámjaiban nem utalt vagy nem tájékoztatta teljese körűen a fogyasztókat arról, hogy az ígért kamat csak bizonyos befektetési jegyek jegyzése esetében érhető el, ezért az eljáró versenytanács álláspontja szerint azok alkalmasak voltak arra, hogy a fogyasztóban azt a hamis képzetet alakítsa ki, hogy a K&H Megtakarítási Mix esetében betétjére 7,80 %-os kamat kap.
  114. Az eljárás alá vont előadása alapján ismert, hogy a kampány időszak alatt kizárólag [ÜZLETI TITOK] ügyfél kötött olyan K&H Mix megtakarítási szerződést, amely esetében teljesültek a fenti feltételek. Az eljáró versenytanács véleménye szerint, figyelemmel a reklámkampány és a K&H ügyfélkörének nagyságára – ez a szám mindenféleképpen utalhat arra, hogy a fogyasztók egy későbbi tájékozódás alapján tudatára ébredtek annak, hogy a figyelemfelkeltés célzattal meghirdetett 7,80%-os kamat feltételek nélkül nem elérhető.
  115. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint figyelemmel arra, hogy a 7,80%-os kamat és EBKM csak sok feltétel egyidejű teljesítése esetén valósulhatott meg, és erre az eljárás alá vont nem tett utalást a reklámjaiban vagy nem teljes körűen ismertette a feltételeket, így nem tehetett volna az eljárás alá vont kategorikus állítást a kamat mértékére, hiszen az nem teljesült valamennyi betéti rész esetében.
  116. Kategorikusnak minősíthető egy állítás akkor is, ha az állítás mellett megjelennek feltételek, de azok nem teljeskörűek, mivel a feltételek megjelenése a fogyasztóban még inkább azt a látszatot keltik (arra való utalás nélkül, hogy további feltételek vannak), hogy teljeskörű a tájékoztatás és így a kínált (akciós) termék további feltételek teljesítése nélkül elérhető.
  117. Így az eljáró versenytanács álláspontja szerint az a tény, hogy az eljárás alá vont bizonyos lényegi feltételeket közzétett a reklámjaiban azt a megtévesztő benyomást keltette a fogyasztókban, hogy nincsen további lényeges feltétel, mivel arra vonatkozó utalás nem szerepel a reklámokban, hogy lenne. Ezenfelül önmagában az tény is, hogy szerepelnek a reklámban lényeges feltételek azt erősítették meg a fogyasztókban, hogyha ezeknek megfelel akkor jogosult lesz az akciós kamatra további lényeges feltétel nélkül.
  118. Egy átlagos fogyasztó abban az esetben, ha egy akciós termék (pláne, ha az a piacon elérhető termékek kondíciójánál jóval kedvezőbb) mellett nem kerül feltüntetésre valamely lényeges feltétel akkor hajlamosabb utánanézni annak, hogy van-e olyan lényegi feltétel aminek még is csak meg kell felelnie (annak érdekében, hogy részesülhessen az akcióban), mint ha azzal szembesül, hogy az akciós termék mellett lényegi feltételek szerepelnek.
  119. Éppen ezért volt megtévesztőbb a K&H magatartása, hiszen azzal, hogy bizonyos lényegi feltételeket közölt a reklámjaiban abba a hiszembe hozta a fogyasztókat, hogy a feltételeket már teljes körűen ismerik és így a fogyasztók figyelmét „elaltatta”, kevésbé tette arra fogékonyak, hogy utánanézzenek annak, hogy van-e további feltétel.
  120. Erre figyelemmel az eljáró versenytanács azokat a reklámokat is (pl.: televíziós reklám) jogsértőnek találta, amelyekben néhány feltétel megjelent ugyan, de nem tartalmazta valamennyi lényeges feltételt (lásd 114. pont). Mivel ezzel az eljárás alá vont a fogyasztóban azt a képzetet keltette, hogyha ezeknek a feltételeknek megfelel akkor eléri a 7,8%-os kamatot és EBKM-t, így pedig ezek a reklámok a nem teljeskörű feltételekkel együtt

kategorikus állításnak minősülnek, hiszen nincs arra semmilyen utalás, hogy további feltételnek meg kell felelni.

121. Így összességében azok a reklámok is kategorikus állítást tartalmaznak, amelyekben bizonyos számú, de nem valamennyi lényeges feltétel elhangzik. mivel ezek a reklámok összességében (arra való utalás nélkül, hogy további feltételeknek kell megfelelni), a feltételekkel együtt kategorikusan azt állítják, hogy további feltételek nélkül elérheti a meghirdetett termék.
122. A Fővárosi Ítélet tábla az eljárás alá vonttal szembeni korábbi ügyben (Vj/33/2005.) hozott 2.Kf.27.048/2007/3. számú ítéletében rögzítette, hogy a valós tényeket tartalmazó és előnyös tulajdonságot kiemelő tájékoztatás is lehet félrevezető, ha elhallgat olyan adatot, amely a közölt lehetőségek értelmezéséhez elengedhetetlenül szükséges. Ilyen adatnak kell tekintetni a megtakarítási betétszámla tekintetében az elérhető kamat mértékét, annak időszakos jellegét, valamint az annak teljesüléséhez szükséges együttes feltételek fennállásának követelményét. A Fővárosi Ítélet tábla szerint amennyiben a fogyasztó a reklámok jellegét tekintve nem ismeri (nem ismerheti) fel a termék vagy szolgáltatás lényeges tulajdonságait, az a döntésének tisztességtelen befolyásolására alkalmasságot megvalósítja. A reklámoknak önmagukban (minden további információ megismerése nélkül) kell hitelesnek, igaznak és pontosnak lenniük. Kiemelte továbbá, hogy az átlagos racionálisan és körültekintően eljáró fogyasztóval szemben a magasabb érdekelttségű szolgáltatások tekintetében elvárható magasabb mérce az ilyen szolgáltatásokat (pénzügyi szolgáltatásokat) nyújtó vállalkozásokkal szemben is követelmény. Nem mentesülhet a magasabb mérce követelményeit megsértő vállalkozás a felelősség alól arra alapítottnak, hogy a fogyasztóval szemben is magasabb mérce szerinti körültekintés várható el.
123. A fentiekből következően ezen kommunikációs eszközök a termék e lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan információt tartalmaztak és ezért fogyasztók megtévesztésére alkalmasak voltak.
124. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozatában kiemelte, hogy a kommunikáció utal arra, hogy a megtakarítás csak egy részére – a betéti részre – érhető el a hirdetett kamat mérték. A K&H Bank hangsúlyozta, hogy „a szlogen mellett minden esetben feltüntetésre kerültek a megtakarítás keretében elérhető magasabb betéti kamat minimális feltételei, ideértve a betétbefektetés szükséges arányára, a minimális betétösszegre és a betéti időszakra vonatkozó előírások.”
125. Az eljárás alá vont álláspontjában kiemelte a további tájékoztatások – így különösen a Hirdetmény – kiemelkedő szerepét. A más kommunikációs eszközökön közölt (pl. internet), illetve az utólagos (pl. Hirdetmény) tájékoztatással kapcsolatban az eljáró versenytanács kiemeli, következőes, bíróságok által is megerősített gyakorlata értelmében az integrált, több tájékoztatási eszközt felhasználó kommunikáció (kampány) jogellenességének megítélésénél nem várható el a fogyasztótól, hogy döntését a különféle kommunikációs eszközökön keresztül begyűjtött információk összevetése, egymással való ütköztetése, szintetizálása eredményeképp hozza meg. Az egyes tájékoztatási eszközökben megvalósuló jogsértések önmagukban megalapozzák az eljárás alá vont felelősségét, függetlenül attól, hogy esetlegesen egyes eszközökön keresztül eljuttatott közlések nem jogsértőek. Hasonlóképpen, a jogsértésért való felelősség alól nem mentesít az, ha a fogyasztónak utóbb módja van a teljes körű valós információ megismerésére; a jogsértés a megtévesztésre alkalmas tájékoztatás közreadásával megvalósul.
126. Az előzőekben ismertetettek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont reklámjaiban megtévesztő módon, kategorikus állításként azt jelenítette meg, hogy a K&H MIX megtakarítás után 7,8 %-os kamatot és EBKM-et ad, holott ez az állítás csak akkor volt igaz, ha a fogyasztó a fent ismertetett (114. pont) feltételeknek teljeskörűen megfelelt, azokat teljesítette.
127. A fenti magatartásával az eljárás alá vont az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak megvalósításával megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

A fogyasztók megtévesztése a termék betéti voltának hangsúlyozásával

128. Amint arra már rámutatott az eljáró versenytanács, az egyes reklámhordozók különbözhetnek üzenetközvetítő képességük tekintetében, hiszen a reklám felülete, időtartama meghatározott korlátokat teremt a reklámozók számára. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyanakkor ezen sajátosságához a reklámozóknak a jogszerűség keretein belül szükséges alkalmazkodniuk, azaz a reklámozó döntése szerint kiemelt lényeges tulajdonság értelmezéséhez szükséges feltételek tekintetében teljes körű tájékoztatást szükséges adni az adott reklámhordozó felületen.
129. Ha a vállalkozás azt a döntést hozza, hogy a korlátokkal bíró kommunikációs eszköz esetében szerepelteti a termék adott pozitív tulajdonságát, akkor az ezen pozitív tulajdonság helyes értelmezéséhez szükséges, adott esetben a termék negatív, a fogyasztó számára kevésbé, vagy nem előnyös tulajdonságait ismertető információkat is közölnie kell, kiegyensúlyozott, a termékről, illetve a termék adott tulajdonságáról reális képet adó tájékoztatást adva.
130. A fentiek szerinti információs korlátokat az eljáró versenytanács az egyes reklámeszközök értékelése miatt kívánta ismertetni.
131. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott kommunikációs tartalmak közül kizárólag a televíziós reklám és az internet tartalmazták explicit módon a „betéti részre” szűkítő kifejezést, az egyéb alkalmazott kommunikációkban a főüzenettől elkülönítve, pusztán az apró betűs részben szerepel a „betéti részre” kifejezés, valamint az azzal kapcsolatos információ, így az a fogyasztókhoz nem jut el.
132. Így az eljáró versenytanács véleménye szerint, az egyes reklámeszközök értékelésénél kifejtetteknek megfelelően, az ATM képernyőin, a billboard-okon, a citylight-okon, a sajtóhirdetésekből, a szórólapokon és a kirakatmatricákon megjelenő reklámok nem utalnak arra, hogy egy kombinált (betéti és befektetési) termékről van szó. Ezeknek a reklámeszközöknek a fő üzenetében nem kerül az ismertetésre, hogy az ígért kamat csak a betéti részre vonatkozik.
133. Az „EBKM” szerepeltetése a tájékoztatásokban nem pontosítja a teljes termék esetében az elérhető eredményre vonatkozó ismereteket, hanem inkább azt sugallja, hogy egy klasszikus akciós betéti termékről van szó, ezáltal tovább erősíti a reklám megtévesztő hatását.
134. A fentiek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint az ATM képernyőin, a billboard-okon, a citylight-okon, a sajtóhirdetésekből, a szórólapokon és a kirakatmatricákon megjelenő reklámok alkalmasak voltak arra, hogy a fogyasztókat megtévezzék, mivel azt a látszatot keltették, hogy egy betéti termékről van szó.
135. A fenti magatartásával az eljárás alá vont az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak megvalósításával megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

Az eljáró versenytanács meglátásai az eljárás alá vont észrevételeire

136. Az eljáró versenytanács meglátásainak ismertetését, a könnyebb követhetőség kedvéért, az eljárás alá vont észrevételének sorrendjében teszi meg.
137. Az eljáró versenytanács – szemben az eljárás alá vont észrevételeiben megfogalmazottakkal – előzetes álláspontjának rendelkező részének első gondolatjelében valamennyi reklám eszköz vonatkozásában megfogalmazott jogsértést.
138. Így tehát az eljárás alá vont tévesen hivatkozik arra, hogy az eljáró versenytanács a televíziós és az internetes megjelenéseket nem kifogásolta. E két reklám eszköz jogsértő jellegére vonatkozó megállapításait az előzetes álláspont 90–97. és 106. pontjaiban írta le.
139. Ezen pontokban az eljáró versenytanács pont azzal kezdi az érvelését, hogy valamennyi reklám eszköz vonatkozásában tesz általános jogsértésre vonatkozó megállapítást. Az való igaz, hogy ezek közül kiemeli a televíziós és az internetes megjelenéseket, de csak azért, hogy rámutasson azokra a kivételekre, ahol néhány, de nem az összes feltétel megjelenik. Ez

azonban nem jelenti azt, hogy e reklámeszközökre nem volna igaz az, hogy „megállapítható valamennyi reklámeszköz esetében, hogy az eljárás alá vont nem hívta fel a fogyasztók figyelmét érzékelhető módon, a reklámok főüzenetében arra, hogy a meghirdetett 7,80 %-os kamat és EBKM csak meghatározott feltételek esetén érhető el”, hiszen ezen reklámeszközök esetében sem szerepelt valamennyi releváns, lényeges feltétel, vagy pedig az, hogy további feltételeknek kell megfelelni.

140. Az eljárás alá vont hivatkozott arra, hogy „adott termékre vonatkozó valamennyi aktuális feltétel csak a Hirdetmény és az ÁSZF-ek tanulmányozásával érhető el”. Ez valóban igaz, azonban abban az esetben, ha a hirdetett akciós termék csak bizonyos feltételek teljesítése esetén érhető el, akkor vagy utalni kell arra, hogy az akciós termék bizonyos feltételeknek történő megfelelés esetén érhető el, vagy ismertetni kell valamennyi lényeges feltételt (114. pont), mivel ha a reklámozó néhány feltételt – arra való utalás nélkül, hogy további lényeges feltételnek kell még megfelelni – ismeretett, akkor a fogyasztóban azt a képzetet alakítja ki, hogyha ezeknek megfelel akkor eléri az akciós terméket.
141. Az eljárás alá vont előadta, hogy a versenytanács álláspontja szerint „nem várható el joggal egy pénzügyekben nem képzett fogyasztótól, hogy áttanulmányozza, a számára nehezen vagy egyáltalán nem érthető több tíz oldalas általános szerződési feltételeket, jelen esetben a Hirdetményt.” Ezzel a fordulattal, azon túl, hogy nincs tekintettel a Hpt.-nek a hirdetménnyel kapcsolatos előírásaira, a Versenytanács — azzal, hogy a figyelemfelkeltés hatására a bankfiókba akár információszerzés céljából történő belépést ügyleti döntésnek minősíti —, arra is utal, hogy ügyleti döntésnek minősülhet az ügyfél mindennemű információszerzési próbálkozása is. Ugyanakkor a Versenytanács álláspontja szerint nem várható el az ügyféltől az, hogy a termék teljes körű feltételrendszerét a Hirdetmény alapján ismerje meg.
142. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont által előadottakkal szemben nem kívánja meg azt, hogy egy reklámban minden feltétel ismertetésre kerüljön, azonban az Fttv. alapján megköveteli, hogy vagy minden lényeges feltétel (114. pont) ismertetésre kerüljön, vagy pedig elhangozzon az, hogy az akció csak bizonyos feltételek teljesítése esetén érhető el, ugyanis ellenkező esetben a fogyasztóban azt a hamis képzetet teremti meg a reklám, hogy feltételek nélkül, vagy az ismertett feltételek teljesítése esetén elérhető az akciós termék.
143. E körben az eljáró versenytanács hivatkozni kíván a Vj/117/2009. számú ügyben hozott jogerős Fővárosi Ítélet tábla 2.Kf.27.045/2011/4. számú ítéletére, amely szerint

„Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem mentesíti a felperest a kommunikációs eszközökön közzétett tájékoztatások jogsértő jellege alól az, hogy weboldalán a játékszabályzat és a játékról szóló teljeskörű tájékoztatás biztosított volt, mert a vállalkozásoknak termékeik, szolgáltatásaik ismertetésekor valós, egyértelmű tájékoztatást adva kell közrehatniuk a fogyasztói döntések meghozatalában. Abban az esetben, ha a termék vagy szolgáltatás bármely lényeges tulajdonságával összefüggően a tájékoztatás nem igaz és nem pontos, megvalósul a fogyasztók megtévesztése. A felperes nem hivatkozhat alappal arra, hogy megítélése szerint a versenyhatóság helytelen fogyasztói magatartásból indult ki, és nem megfelelő körben folytatta le vizsgálatát, valamint tévesen értékelte közlései megtévesztésre való alkalmasságát, ugyanis e fogalmaknak a keresetben és a fellebbezésben adott értelmezése sem cáfolja a versenyhatóság és az elsőfokú bíróság részéről tett azon megállapításokat, hogy a felperesi közlések, valamint az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat a jogszabályi követelményeket nem elégítették ki. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont által használt kommunikációs eszközök túlnyomó része (ide nem értve az internetet) térbeli vagy időbeli korlátokat támasztanak, így valóban nem várható el az, hogy a termék valamennyi lényeges jellemzőjét megjelenítse az adott kommunikációs eszközön. **Azonban, ha van olyan lényeges jellemző (adott esetben feltétel), amelyet nem tud**

megjeleníteni a korlátok miatt, akkor az eljárás alá vontnak utalnia kell arra, hogy további feltételhez kötött az áru által elérhető előny (kamat) megszerzése.”

144. Abban az esetben ugyanis, ha erre nem történik utalás a fogyasztó joggal gondolhatja, hogy a meghirdetett előny feltételek nélkül elérhető. Még inkább így van ez, ha néhány feltételt kiemel a reklámozó és megjelenít a reklámban, mivel ezzel azt a látszatot kelti, hogy itt a reklámban felsorolta a vonatkozó lényeges feltételeket és továbbiak nincsenek.
145. Az eljárás alá vont észrevételeiben nem értett egyet azzal az állásponttal, hogy „Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó, az üzletfél döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra, ideértve a figyelem felkeltését.” Álláspontja szerint ezen a ponton az eljáró versenytanács összemossa a figyelemfelhívásra irányuló kereskedelmi kommunikációra és a termékkel kapcsolatos tájékoztatásra vonatkozó tartalmi és teljességi elvárásokat. A kereskedelmi kommunikáció célja ugyanis kifejezetten a figyelem felkeltése, és mint ilyen, ez minősül az üzleti döntéshozatalhoz vezető út első lépésének.
146. Az eljárás alá vont ezen megállapítása kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy az eljárás alá vont nemcsak a Versenytanács évek óta kialakult, egyéges és töretlen, a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvénnyel, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvénnyel és a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátaikról szóló 2008. évi XLVIII. törvénnyel kapcsolatos elvi jelentőségű döntéseiben foglalt (I.2.2. pont) gyakorlatát, hanem a hivatkozott Európai Bírósági gyakorlatot²⁴ is és a magyar bíróságok gyakorlatát is megkérdőjelezi. Ennek az évek óta alkalmazott bírói gyakorlatnak az egyik legfrissebb eleme a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.30.711/2014/6. számú ítélete a GVH Vj/104/2012. számú eljárásában, amelyben a bíróság szinte azonosan határozza meg az üzleti döntés fogalmát az előzetes álláspontban szereplőkkel:

„Az Fttv. fogalomrendszerében a magatartás megtévesztésre alkalmasságának megítélése szempontjából annak a feltételnek van még jelentősége, hogy a reklámüzenetben foglalt információ a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti-e, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. Az alperes a határozatában helytállóan hivatkozott arra, hogy adott esetben jogellenes magatartás, így tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat lehet az olyan kommunikáció is, amely érdemben kihatással van a fogyasztó döntési folyamatára, ideértve a figyelemfelkeltését is. Kifogásolható tehát már önmagában az a körülmény, hogy az esetleges tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét.”

147. Ebből látható tehát, hogy már önmagában az is egy fogyasztói döntésnek minősül, hogy a reklám hatására a fogyasztó az adott termék vonatkozásában információkat kezd el gyűjteni.
148. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont hivatkozásával ellentétben igenis tekintettel van a Hpt. szabályaira – itt megjegyezendő, hogy az eljárás alá vont a Hpt. egyetlen olyan rendelkezését sem jelölte meg konkrétan, amit az előzetes álláspontban foglalt megállapítás/elvárás megsértene, csupán általánosságban érvel ezzel – ugyanis az eljáró versenytanács azt sérelmezi az eljárás alá vont reklámkampánya kapcsán, hogy több reklám eszközön semmivel sem utalt arra, hogy a 7,80% kamat és EBKM elérésének feltételei vannak, ahol pedig utalt erre ott csak bizonyos feltételek jelenít meg és nem utalt arra, hogy további lényeges feltételeknek kell megfelelni annak érdekében, hogy a hivatkozott akciós kamat és EBKM elérhető legyen. Ezek a lényeges feltételek pedig olyanok, amik alapvetően határozzák meg a konstrukciót (pl.: zárt végű alap kötelező jegyzésével a fogyasztó hosszú

²⁴ Az Európai Bíróság ítéelte a C-281/12. számú ügyben

távra kötelezi el magát, egy termékkel, ami quasi likviditással nem rendelkezik a lejárat előtt).

149. A fentiek alapján látható, hogy az eljárás alá vont álláspontjával szemben az eljáró versenytanács nem kíván egyenlőséget tenni a figyelemfelhívás (kereskedelmi kommunikáció) tartalma és teljes körű ügyfél-tájékoztatás között, csupán azt követeli meg, összhangban az Fttv.-vel, hogy valamennyi lényeges tulajdonságát jelenítse meg a terméknek, vagy ha ez tartalmi vagy időbeli korlátba ütközik, akkor utaljon rá, hogy további feltételeknek kell megfelelni, annak érdekében, hogy az akciós termék elérhető legyen.
150. Az eljárás alá vont elismeri, hogy „kampánya során az a megszorító feltétel, hogy a betéti részre meghirdetett konkrét kamatmérték kizárólag zárt végű befektetési alapba történő befektetés esetén érhető el, valóban nem minden esetben került feltüntetésre a termékre vonatkozó kommunikációban.” Itt azonban megjegyezendő, hogy a „nem minden esetben került feltüntetésre” fordulat valójában azt takarja, hogy kizárólag a Hirdetményben volt megtalálható ez a feltétel.
151. Az előzetes álláspontban szereplő azon megállapítás kapcsán, hogy az eljáró versenytanács súlyosító körülményként értékelte az elkövetési mód nagyfokú intenzitását, az eljárás alá vont kérte figyelembe venni, hogy „az átlagosnál tájékozottabb és jól körülhatárolható ügyfélkör volt, akik közül az intenzívnek ítélt reklámkampány hatására is csak rendkívül kis számban kötöttek ténylegesen szerződést, tehát a jogsértés valójában csak a fogyasztók szűk körét érintette.”
152. E körben nem fogadta el az eljáró versenytanács a K&H álláspontját tekintettel arra, hogy véleménye szerint nem jellemző az, hogy „az átlagosnál tájékozottabb és jól körülhatárolható ügyfélkör” köti le a pénzét a bankbetétekben, márpedig jelen eljárásban ezt kell figyelembe venni tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont teljes reklámkampánya arra épült (csak a bankbetéti rész kiemelkedő kamatösszege kerül megfogalmazásra olyan főüzenetként, amely eljut a fogyasztóhoz), hogy azokat a fogyasztókat szólítsa meg, akik bankbetétben kívánják megtakarításaikat elhelyezni.
153. Az eljáró versenytanács meglátása szerint 2008-tól 2013 közepéig a bankbetét volt a fogyasztói megtakarítások vezető terméke²⁵, amely azt jelenti, hogy az átlag fogyasztó is, sőt leginkább az átlag fogyasztó (, amely alatt a csekély pénzügyi tudással rendelkező fogyasztót kell érteni), volt az, amely bankbetétben helyezte el megtakarításait. Tette ezt azért, mert a bankbetét könnyen elérhető, egyszerűen átlátható, viszonylag jó kamatozása, az állampapírok után a legnagyobb biztonsággal rendelkező termék volt, mind amellet, hogy sokak az évek alatt kialakult fogyasztói megszokás alapján is ezt választották.
154. Ezen tény alapján pedig egyértelműen az állapítható meg, hogy az érintett fogyasztói kör nem tekinthető az átlagosnál tájékozottabbnak, sőt az eljárás alá vont reklámjának fő üzenetével kifejezetten azokat célozta meg, akik ezen egyszerűbb terméket szokták választani, anélkül, hogy jelen összetett termék kockázatait korábban fel kívánták volna vállalni.
155. Annak kapcsán hogy az eljáró versenytanács különösen nagy súllyal értékelte súlyosító körülményként azt, hogy az eljárás alá vonttal szemben korábban már a Versenytanács megállapította azt, hogy fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, kérte azt is figyelembe venni, hogy a hivatkozott eljárásokban érintett termékek - hiteltermékek lévén - jelentős mértékben különböznek a jelen eljárásban vizsgált magatartással érintett terméktől. A korábbi eljárásokban a jogsértéssel érintett magatartás a jelenlegitől eltérően, esetlegesen kényszerhelyzetben lévő, ezért kiszolgáltatottnak tekinthető ügyfelekkel — potenciális hitelfelvevőkkel szemben valósult meg.

---

²⁵ Ezt támasztja alá az MNB munkatársai által készített szakmai tanulmány (Kékesi Zsuzsa – Kóczián Balázs: Értékpapír vs. bankbetét – Miben takarít meg a lakosság?, lásd Vj/25-25/2014. számú iratot, illetve a http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Kiadvanyok/szakmai_cikkek/Szakmai_cikk_Lakossagi_portfolio_atrendezodes_Kekesi_Koczian.pdf)

156. Az eljáró versenytanács ennek kapcsán arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy a Közlemény 28. pontjában „a jogsértés ismétlődő jellegét, a vállalkozás visszaeső” nevezi meg kiemelten súlyosító körülményként. Ez alapján egyértelmű az, hogy nem azt kell figyelembe venni, hogy az elkövetett jogsértések hasonlóak vagy különböznek, hanem azt, hogy azt, hogy azonos személy követett el ismétlődő jelleggel jogsértést. „A bírság összegét ebben az esetben a GVH a korábbi jogsértés(ek) súlyosságával, számával arányosan növeli meg”. Ez jelen esetben kettő ügyet jelentett:
- a Vj/21-25/2009.-es számú döntést, amelyben azt állapította meg az eljáró Versenytanács, hogy a lakáscélú hitelek és az ingatlanfedezet mellett nyújtott személyi hitelek kapcsán az ún. otthonvédelmi programról a 2006. áprilisi, 2006. augusztusi, 2007. februári és a 2007. áprilisi reklámkampány során adott, továbbá a kampányidőszakokon kívül is a honlapján szereplő egyes tájékoztatásaival a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított és ezért 20 millió forint bírság megfizetésére, valamint
  - a Vj/58-28/2009.-es számú döntést, amelyben azt állapította meg a Versenytanács, hogy 2005 októbere és 2007 májusa között a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított az általa értékesített CDO-kötvények ún. Tájékoztató leírásainak alkalmazásával, és ezért 40 millió forint bírság megfizetésére kötelezte.
157. Az eljáró versenytanács nem tudja elfogadni az eljárás alá vont azon érvelését sem, mely szerint a vizsgálattal érintett termékkel kapcsolatban ügyfélpanasz nem érkezett, továbbá elenyésző számú üzletkötés történt, ugyanis mind a Fővárosi Bíróság (pl.: 2.K. 30.735/1999/2., vagy 16.K. 33.654/2006/7.), mind pedig a Kúria [akkori megnevezésén Legfelsőbb Bíróság) Kf.II. 39.536/2000/6.] megerősítette a Versenytanács azon megállapítását, mely szerint a jogsértés megállapítása kapcsán irreleváns a fogyasztói panaszok léte, illetve nem léte, ugyanis a fogyasztói panaszok hiányában is tanúsítható a megtévesztésre alkalmas magatartás. Az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi gyakorlatról pedig egyértelműen megállapítható, hogy a fogyasztók megtévesztésére objektíve alkalmas volt (hiszen a jelen versenyfelügyeleti eljárás is piaci jelzésre indult).

Az eljárás megszüntetése az Fttv. 7. §-a szerinti minősítés vonatkozásában

158. A Ket. 13. § (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tptv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
159. A Ket. – Tptv. 44. §-a alapján alkalmazandó – 31. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.
160. Tekintettel arra, hogy az eljáró versenytanács fentebb indokolt álláspontja szerint az eljárás alá vont által megvalósított magatartás az Fttv. 6. §-t sérti meg, ezért az eljárást az Fttv. 7. §-a szerinti minősítés vonatkozásában a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján megszüntette.

Jogkövetkezmények alkalmazása

161. Az eljáró versenytanács bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tptv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsai gyakorlatot rögzítő közleményben (továbbiakban: Közlemény) foglaltaknak megfelelően meghatározva.
162. Az eljáró versenytanács a bírság összegének megállapítása során a kereskedelmi kommunikáció összegéből indult ki, mely a vizsgálattal érintett időszakban az eljárás alá vont előadása alapján [ÜZLETI TITOK] Ft volt.²⁶
163. Súlyosító körülményként vette figyelembe az eljáró versenytanács

---

²⁶ Vj/025-004/2014. sz. irat 7. pont

- különösen nagy súllyal az elkövetési mód nagyfokú intenzitását, amely révén a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók igen széles körét érte el, tekintettel arra, hogy országos lefedettségű médiaszolgáltatón (TV2, RTL Klub, M1) keresztül intenzív reklámkampányban került népszerűsítésre. [A kampány nagyfokú intenzitását és azt, hogy a fogyasztók széles körét érte el az is alá támasztja, hogy a kampány hatására a fogyasztók a reklámozott termékben [ÜZLETI TITOK] milliárd forint megtakarítást helyeztek el),
- különösen nagy súllyal, hogy az eljárás alá vonttal szemben korábban már megállapításra került, hogy fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított. A korábbi eljárások körében az eljáró versenytanács kizárólag a Vj/21/2009. és a Vj/58/2009. számú eljárásokban hozott döntéseket vette figyelembe, tekintettel arra, hogy a többi eljárást lezáró jogsértő határozat meghozatalára a jelen eljárásban vizsgált magatartás tanúsításától számítottan több mint 5 év telt el,
- nagyobb súllyal, hogy a jogsértéssel érintett termék a nem kiszámítható hozamra tekintettel bizalmi jellegű,
- kisebb súllyal, hogy az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.

164. Az eljáró versenytanács enyhítő körülményt nem azonosított.

165. Végezetül az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e és hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot.

X. Összegzés

166. Az eljárás alá vont annak érdekében, hogy a fogyasztókat megnyerje, a vizsgált összetett termékének fogyasztók által preferált betéti termék részének magas kamatozását reklámozta anélkül, hogy a fogyasztókat tájékoztatta, vagy utalt volna arról/arra, hogy ez a magas betéti kamatozás csak abban az esetben érhető el, hogyha számos olyan feltételnek tesznek eleget, amelyeknek következtében megtakarításaiknak nagyobb (2/3) részét hosszabb ideig (évekig), nagyobb kockázatú, quasi likviditással nem rendelkező megtakarítási formába helyezik el.
167. Ezenkívül az eljárás alá vont az ATM képernyőin, a billboard-okon, a citylight-okon, a sajtóhirdetéseken, a szórólapokon és a kirakatmatricákon annak érdekében, hogy a fogyasztókat megnyerje megtévesztő módon azt is sugallta, hogy a K&H mix megtakarítás esetében nem egy összetett, hanem egy a fogyasztók által jobban preferált betéti termékről van szó.
168. A fenti magatartásaival az eljárás alá vont a fogyasztókat megtévesztette, azaz az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak megvalósította, minek következtében megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
169. Tekintettel arra, hogy az eljáró versenytanács az eljárás alá vont által megvalósított magatartást az Fttv. 6. § szerinti jogsértésnek minősítette, ezért az eljárást az Fttv. 7. §-a szerinti minősítés vonatkozásában a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján megszüntette.
170. A fenti Fttv. 6. §-a szerinti jogsértés miatt pedig az eljáró versenytanács a Tpv. 78. § (1) bekezdése szerint bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben.

XI. Egyéb kérdések

171. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
172. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem fogantatosíthatja.
173. A bírságnak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő: - az eljárás alá vont neve, - a versenyfelügyeleti eljárás száma, - a befizetés jogcíme (bírság).
174. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
175. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótléket köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
176. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. A Versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpv. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
177. Az eljárást befejező döntést a Tpv. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2014. november 25-én telik le.
178. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.
179. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2014. november 24.

dr. Kőhalmi Attila s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanács tag

Dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.
versenytanács tag